

Leto X
Jesenice 2 februarja 1968

Številka 5

**ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE**

— Ureja redakcijski odbor — Glavni
in odgovorni urednik Joža Varl — Ro-
kopisov in fotografij ne vračamo —
Naslov: Uredništvo »Železarja«, Železar-
na Jesenice. Telefon int. 758 in 394 —
Tisk CP »Gorenjski tisk«.

ŽELEZAR

Dr. France Prešeren

Magistrale

*Poet tvoj nov Slovincem venec vije,
Ran mojih bo spomin in tvoje hvale,
Iz srca svoje so kali pognale
Mokročveteče rož'ce poezije.*

*Iz krajev niso, ki v njih sonce sije;
Cel čas so blagih sapic pogreš'vale,
Obdajale so vtrjene jih skale,
Viharjev jeznih mrzle domačije.*

*Izdihljaji, solzè so jih redile,
Jim moč so dale rasti neveselo,
Ur temnih so zatirale jih sile.*

*Lej, torej je blede njih cvetje velo!
Jim iz oči ti pošilja žarke mile
In gnale bodo nov cvet bolj veselo.*

Koristno srečanje...

Na iniciativo družbeno-političnih organizacij nekaterih občin-
skih skupščin v Bosni in Hercegovini so te dni družbeno
politični delavci iz BiH obiskali svoje občane, ki živijo in
delajo na področjih drugih republik.

Ker je v občini Jesenice
zaposlenih okrog 1500 delav-
cev iz SR BiH, največ pa iz
občin Bosanske Krajine (Bos.
Gradiška, Sanski most, Bihać,
Cazin), so v soboto, 27. ja-
nuarja obiskali družbeno po-
litični delavci iz občine Bos.
Gradiška, in sicer predsednik
občinske skupščine tov. Slo-
bodan Rešetič, predsednik
občinske konference SZDL
tov. Kemal Korić ter zvezni
poslanec Drago Malešević,
delavce na Jesenicah.

Že v dopoldanskih urah so
jih sprejeli nekateri družbe-
no-politični delavci občine in
Železarne, in sicer tov. Ste-
fan Rodi, Pavel Lotrič in
Srečko Mlinarič ter v zgor-
njih prostorih Kazine izme-
njali mnenja in se seznanili
o stanju v občinah, o načinu
življenja delavcev iz drugih
republik, ki živijo stalno ali
začasno na Jesenicah itd.

Ob 16. uri pa je bil v dvo-
rani gledališča Tone Čufar
na Jesenicah sestanek, kate-
rega se je udeležilo okrog 400
delavcev iz SR BiH, ki živi-
jo in delajo na območju ob-
čine Jesenice. Največ udele-
žencev je bilo iz občine Bos-
anska Gradiška.

Predstavniki družbeno-po-
litičnega življenja iz BiH so
v prvi točki izčrpno prikazali
gospodarski razvoj v Bosni
predvsem pa v občini Bosan-

ska Gradiška. Za Jeseničane
je zanimiv podatek, da šteje
občina Bosanska Gradiška
53.000 občanov, od tega pa je
zaposlenih v industriji in
kmetijstvu le 12.000 delavcev.
To je tudi odgovor na vpra-
šanje, zakaj je ravno iz te
občine toliko delavcev na Je-
senicah. Iz podatkov je bilo
razvidno, da se tudi v teh
krajih zadnja leta ogromno
gradi in modernizira, pred-
vsem pa v kmetijstvu in
sadjarstvu.

Pod drugo točko so bili na-
vzoči podrobno seznanjeni z
dosedaj največjo akcijo v tej
republikli, tj. z vpisovanjem
posojila za izgraditev in ob-
novo 1850 km cestne mreže v
republikli. Z republiškim za-
konom je določeno, da vsak
zaposlen v republikli vpiše
svoj minimalni enomesečni
zaslužek, katerega vplačuje v
36 obrokih. S to akcijo so na-
leteli na veliko razumevanje
pri občanah in pričakujejo,
da bodo presežili pričakovane
rezultate. Navzočim so pri-
kazali točen načrt cestne
mreže v republikli. Navzoči so
z zanimanjem sledili načrtu,
ker se bo s tem v nekaj letih
marsikateremu delavcu z Je-
senic precej skrajšala ali iz-
boljšala pot do rojstnega
kraja.

Nazadnje so se obrnili k
svojim rojakom, da na pro-

stovoljni osnovi vsak po svo-
jih možnostih prispeva k tej
akciji. Navzoči so to akcijo
podprli in se strinjali, da bo-
do sodelovali pri tej akciji. V
razpravi pa je bilo nekaj za-
nimivih vprašanj, na katera
je odgovarjal zvezni poslanec
Drago Malešević. Na vpraša-
nja, ki so zahtevala odgovor
od jeseniških odgovornih oseb
pa je odgovarjal predsednik
občinske konference SZDL
Jesenice tov. Ludvik Kežar
in Aleksander Kovač.

Najbolj interesantno vpra-
šanje, ki ga je postavilo pre-
cej tovarišev je »kateri re-
publiki sploh še pripadajo?«,
ker tisti, ki gradijo hiše v
Bosni ne morejo nikjer do-
biti posojila, niti na Jeseni-
cah niti v rojstnih občinah.
Nekateri so izrazili veliko
domotožje in priznali, da bi
šli raje v rojstni kraj delati
tudi za mnogo manjše oseb-
ne dohodke, toda možnosti za
zaposlitev v teh krajih ni.

Z ogorčenjem so nekateri
iznašali stanovanjske proble-
me, predvsem družine, ki že
leta stanujejo v zelo nepri-
mernih stanovanjih Pedme-
žakljo. Videti je bilo, da ti-
sti, ki živijo pod nenormal-
nimi življenjskimi pogoji, se
ne smatrajo enakovrednim
delavcem — občanom na Je-
senicah. Po drugi strani pa je
bilo slišati, kako so tisti, ki
imajo urejene življenjske
razmere zadovoljni in se spo-
minjajo revščine, ko so prišli
(Nadaljevanje na 2. strani)

2. seja konference ZK Železarne

Prvi pozitivni rezultati zbora komunistov

V četrtek 25. 1. 1968 je bila druga seja konference ZK Železar-
ne, ki je obravnavala poročilo sekretariata o delu ZK med
prvo in drugo sejo ter poročilo komisije za kategorizacijo de-
lovnih mest in korekture cenikov za formiranje osebnega
dohodka po delovnih enotah.

Celotno obdobje med obe-
ma sejama konference je bilo
značilno po delavnosti vseh
organov konference ZK, da
bi stališča prve seje posredo-
vali čim širšemu krogu komu-
nistov in da bi jih hkrati kon-
kretizirali do tiste meje, da
bi lahko služila za konkretno
iniciativo pri reševanju po-
sameznih najbolj perečih
vprašanj v Železarni. Sekre-
tariat se je na svoji drugi se-
ji odločil za zbor vseh komu-
nistov v Železarni, ki je bil
11. 12. 1967. Delo sekretariata
in komisij konference je bilo
usmerjeno predvsem v pri-
prave tega zbora in po zboru
v delo za realizacijo sprejetih

sklepov. V ta namen se je se-
stal sekretariat petkrat, ko-
misija za vprašanje proizvod-

nje in poslovno politiko dva-
krat, kom. za vpraš. dela in
organizacijo samoupravljanja
dvakrat in komisija za deli-
tev dohodka in osebnega do-
hodka enkrat. O stališčih zbo-
ra komunistov so razpravljali
komunisti člani UO, komuni-
(Nadaljevanje na 2. strani)

Že četrtič prvaki Gorenjske v poklicnem znanju

V dneh 22., 23. in 24. januarja letos je bilo v Domžalah že peto
tekmovanje poklicnih šol Gorenjske v poklicnem znanju. So-
delovalo je osem ekip. Vsako so sestavljali trije učenci. Uče-
ležili so se ga tekmovalci celoletnih poklicnih šol z Jesenic,
Domžal, ISKRE Kranj in Ljubljana ter šol s periodičnim pou-
kom iz Radovljice, Kranja, Škofje Loke in Domžal. Tekmova-
li so lahko le oni učenci prvih letnikov, ki so pri praktičnem
pouku prvič delali po osnovnem kovinarskem programu.

Prva dneva sta bila name-
njena ročni obdelavi kovine.
Učenci so morali v največ de-
setih urah izdelati po predlo-
ženi risbi priložno ravnilo.
Zadnji dan pa so se pomerili
v strokovno teoretičnem zna-
nju iz tehnologije obdelave,
tehnologije materiala in stroj-
nega risanja. Vse potrebno
gradivo za tekmovanje je pri-
pravil Zavod za šolstvo SRS.
S tem je bila zagotovljena ne-
pristranost in nihče ni vedel
za naloge tekmovanja. Oce-
njevanje so opravili strokov-
njaki Izobraževalnega centra
Litostroj Ljubljana s sodelo-
vanjem zavoda SRS. Vse do
razglasitve rezultatov je vla-
dala negotovost o uvrstitvi
posamezne ekipe.

Ko je podpredsednik Skup-
ščine občine Domžale, ki je
bila pokroviteljica tekmova-
nja, razglasil rezultate, pred-
stavniki poklicne industrijske
šole z Jesenic nismo mogli
skriti zadovoljstva ob dejstvu,
da so naši učenci zopet do-
segli prvo mesto med ekipami
in posamezno. Za razliko od
prejšnjih let so bili letos re-
zultati šol mnogo bolj izena-
čeni. V zmagovalni ekipi so
bili naslednji naši učenci: Jo-
že Jakelj, Beno Gasar in Voj-
ko Vučić. Med posamezniki
je bil najboljši Jože Jakelj iz
Kranjske gore, ki se uči za
elektrikarja. Za nagrado si
je izbral športno kolo »pony«,
izdelek tovarne ROG v Ljub-
ljani. Praktična darila so pre-
jeli tudi vsi ostali tekmoval-
ci. Drugo mesto med celo-
letnimi poklicnimi šolami je
pripadlo ISKRI Kranj, med
periodičnimi šolami pa Ra-
dovljici. Tekmovanje je bilo
dobro organizirano in je po-
tekalo brezhibno.

Letošnje srečanje je bilo že
peto po vrsti. Na vseh so so-

delovali učenci jeseniške šole
in dosegli štirikrat prvo me-
sto ter enkrat drugo mesto.

Priznanje za dosežene uspe-
he zaslužijo predvsem učitelji
praktičnega pouka in učitelji
strokovne teorije. Pohvaliti pa
moramo tudi prizadevnost
učencev samih.

Ce bomo uspešni še nasled-
nje leto v Kranju, si bomo
pridobili prehodni pokal v
trajno last. Lorenčič

Montaža tople zavese pred
vhodom v valjarno 2.400

Prvi pozitivni rezultati zbora komunistov

(Nadaljevanje s 1. strani)

sti člani kolegija, kamor so bili vabljeni tudi ostali člani kolegija, ki so se sestanka udeležili vsi. O stališčih pa so razpravljali tudi komunisti z visoko izobrazbo predvsem s stališča večje odgovornosti in aktivnosti strokovnih sodelavcev. Upravni odbor je o stališčih zbora razpravljal že v decembru in zadovoljil direktorja inž. Hafnerja, da pripravi gradivo o organizaciji v Železarni, ki ga bo delavski svet obravnaval na eni prihodnjih sej.

Sekretariat je na svojih sejah tudi razpravljalo o organizacijskih vprašanjih. Komisija za organizacijo in razvoj ZK je imela dve seji, komisija za kadrovska vprašanja in družbeno politično aktivnost pa je imela eno sejo. V poročilu je bila posebno poudarjena aktivnost nekaterih oddelkov ZK, ki so jo razvili po zboru ZK. Po poročilu sekretariata se je na seji razvila živahna diskusija o številnih vprašanjih do katerih bi morala ZK zavzeti svoja stališča. Upravičena in konstruktivna kritika na področju sedanjega stanja s 42-urnim delovnim tednom je bila usmerjena predvsem na neenake pogoje glede osebnega dohodka. Ker posamezni oddelki in obrati delajo v skrajnem delovnem času, drugi pa s polnim delovnim časom, prihaja do vse večjih razlik v višini izplačanega osebnega dohodka. Člani konference so to stanje, predvsem pa neaktivnost uprave podjetja pri reševanju tega vprašanja ostro kritizirali in zahtevali, da se to vprašanje obravnava na osnovi pripravljenega gradiva na prihodnji seji konference. V zvezi s tem je bilo govora o ustreznosti oz. neustreznosti stališča, da se v Železarni ne sprejema proizvodnih delavcev, če je vzrok za

slabo izvrševanje proizvodnih nalog tudi pomanjkanje delovne sile. Člani konference so bili mišljenja, da morajo imeti obrati polno zaseden odobreni normativ delovne sile. Postavili so tudi vprašanje opravljenih nadur o katerih krožijo po kolektivu govorice, da se povečujejo kljub ukrepom za skrčen delovni čas.

Sekretariat je predlagal, da se za mesec februar pripravi gradivo za razpravo o nadaljnjem razvoju samoupravljanja v Železarni, organizaciji ekonomskih enot in delitvi dohodka po ekonomskih enotah. V razpravi o tem vprašanju je bilo predvsem poudarjeno, da sedanje delovne enote nimajo zadostnega vploga v rezultate gospodarjenja in zato ne morejo ustrezno ukrepati. S tega stališča bi bilo potrebno posebno obravnavati nadaljnji razvoj samoupravljanja v Železarni.

V drugi točki dnevnega reda so člani komisije za rangiranje delovnih mest seznanili člane konference o opravljenem delu te komisije in načinu uveljavitve sistema nagrajevanja, ki ga je potrdil DSŽ. Člani konference so postavili mnoga vprašanja, ki so jih člani komisije pojasnjevali. Poudarjeno je bilo, da so tudi člane ZK zmedle nekatere govorice v podjetju in da se niso znašli, čeprav gre za dosledno realizacijo sklepov aktivna komunistov, ki je bil v aprilu preteklega leta. Mišljenje nekaterih ljudi v Železarni, da se z načinom, ki je bil uporabljen kršijo demokratske pravice članov kolektiva so člani konference zavrnil kot neosnovane. Večina diskutantov je menila, da pri uveljavljanju sedanjih rangov ne smemo napraviti iste napake kot smo jo napravili z analitično oceno, ko smo s številnimi kompromisi

in z neosnovanim popraviljem v delovnih enotah že startali z velikimi razlikami med delovnimi enotami. Prav tako pa so se diskutanti zavzemali zato, da je potrebno tudi po uveljavitvi sedanjega sistema ta sistem naprej gojiti in dopolnjevati. Podprli so stališča DSŽ, da mora biti naslednji korak v dopolnjevanju tega sistema za podjetje enoten mehanizem nagrajevanja z ozirom na delovne izkušnje ali stalnost na delovnem mestu. To bi omogočilo, da bo pravičnejše nagrajevanje znotraj posameznih kategorij.

Na osnovi diskusije so bili na koncu sprejeti sledeči sklepi:

1. Prihodnja seja konference ZK Železarni bo v mesecu februarju, in bo obravnavala vprašanja nadaljnjega razvoja samoupravljanja, organizacije ekonomskih enot in delitve dohodka po ekonomskih enotah. Za sejo pripravi materiale komisija za probleme dela in organizacijo samoupravljanja in komisija za delitev dohodka in osebnega dohodka.

2. Sekretariat je dolžan organizirati najprimernejšo obliko razprav o 42-urnem delovnem tednu ter ugotoviti vzroke za odstopanje od sklepov samoupravnih organov, ki so zahtevali, da je skrčen delovni čas osnova za uvedbo 42-urnega delovnega tedna. Stališča o tem vprašanju naj pripravi komisija za vprašanje proizvodne in poslovne politike.

3. Konferenca ZK podpira stališče DSŽ, da je potrebno poleg kategorizacije delovnih mest izdelati za celotno podjetje enoten mehanizem stimulacije za stalnost na delovnem mestu, ki bo zagotovila pravilno nagrajevanje z ozirom na delovne izkušnje znotraj posameznih kategorij.

V ta namen naj se sestane komisija za delitev dohodka in osebnega dohodka ter naj svoja stališča posreduje na eni od prihodnjih sej konference ZK Železarni.

4. Člani konference ZK podpiramo način s katerim se je pričelo urejati vprašanje nagrajevanja v podjetju s tem, da se bomo v delovnih enotah zavzemali za konstruktivno odklanjanje nepravilnosti v kategorizaciji delovnih mest in izravnavanju cenikov po enoti proizvoda.

5. Na prihodnji seji naj komisija za vprašanje proizvodnje in poslovne politike poroča o številu opravljenih

nadur po mesecih ter ukrepih uprave za njihovo znižanje. Poda naj mišljenje o upravičenosti nadur pri uvedbi skrajšanega delovnega časa.

6. Konferenci naj se na prihodnji seji poroča o politiki sprejemanja nove delovne sile in stališču do zasedbe odobrenih normativov delovnih mest.

7. Na prihodnji seji naj se poroča o stanju z naročili in če je trditev, da naročila komercialni oddelk zavrača, resnična, naj bo podano pojasnilo, zakaj jih zavrača.

8. Da bi bilo članom delovnih enot kar najboljše pojasnjeno uveljavljanje kategorizacije delovnih mest in načina usklajevanja cenikov po enoti proizvod. Naj se skereta j oddelkov ZK povežejo s predsedniki sindikata, DS DE in obratovodji in dogovorijo za najprimernejšo pot pojasnjevanja.

Ertl Tomaž

Koristno srečanje...

(Nadaljevanje s 1. strani)

na Jesenice ter se javno zahvaljujejo Železarni in Jesenicam.

Na sestanku je bilo slišati marsikaj, kar je važno za Jesenice in goste, ki so nas obiskali. Na sestanku in pred sestankom se je pokazala potreba, da se pri konferenci SZDL ustanovi sekcija ali klub, katero bi sestavljali občani iz drugih republik in prek katere bi se iznašali in reševali razni problemi, ki jih na Jesenicah ni malo.

Družbeno politični delavci z Jesenic so javno priznali, da smo zainteresirani, da ti ljudje ostanejo na Jesenicah in se ne vračajo več v rojstne kraje. Zato so bili mnenja, da je nekaterim družinam treba poskrbeti boljše življenjske pogoje kot so jih imeli do sedaj. Ko bomo imeli to urejeno, se bodo ti ljudje počutili enakovredni ostalim delavcem in občanom ter se začeli bolj aktivno vključevati v družbeno-politično in kulturno življenje na Jesenicah.

Naslednji dan je takoj zjutraj zvezni poslanec obiskal naselje Podmežakljo. Ko smo bili v nedeljo popoldan z njimi v gornjesavski dolini na izletu, je tudi povedal jeseniškimi družbeno političnim delavcem, da je razočaran ter je bil mnenja, da se z majhnimi finančnimi sredstvi da marsikaj izboljšati v obstoječih barakah, kjer živijo naši delavci s svojimi družinami.

Po vseh teh razgovorih smo si bili enotni, da je bil ta sestanek in razgovor pred in po sestanku zelo koristen. Dogovorili smo se, da to ne bo zadnji obisk ter so nam gostje iz BiH obljubili, da nas bodo v maju mesecu povabili na obisk v občino Bosanska Gradiška.

K.

Železarski globus

JUŽNA KOREJA -- Južno-korejska vlada je sklenila z več podjetij iz ZDA in Zahodne Evrope pogodbo za zgraditev prve mešane železarni. Njena začetna proizvodna zmogljivost bo 600.000 ton surovega jekla letno z možnostjo kasnejšega povečanja na en milijon ton. Zdaj lahko proizvaja Južna Koreja skupno 400.000 ton surovega jekla letno.

NIZOZEMSKA -- Ob koncu prejšnjega leta je pričel obratovati v nizozemski železarni Ijmuiden nov plavž, ki je za zdaj največji v Zahodni Evropi. Ima premer talilnika 10 m in koristni volumen 2.100 m³. Proizvajal bo lahko dnevno okoli 3.000 ton grodlja. Ko bo pričel uporabljati v vsipu pelete, ki jih bo proizvajala nova peletizirna naprava v tej železarni, bo lahko povečal proizvodnjo na 4.000 ton dnevno.

Ob letošnjem kulturnem prazniku Slovencev

Knjiga : alkohol 1 : 15

Čez 400 let je minulo, odkar smo Slovenci dobili prvo slovensko knjigo in čez 500 let od izuma tiskarstva, ki je imel na kulturni razvoj človeštva daljnosežne posledice. Šele z Gutenbergovim izumom tiska je mogla knjiga in z njo prosveta prodreti v široke ljudske množice. To je bila velika zmaga svetlobe nad temo oziroma znanja nad neznanjem. Danes si kljub modernim komunikacijskim sredstvom težko zamišljamo kulturo brez knjige, brez tega velikega medija notranjega oblikovanja in duševne rasti človeka. Brez knjige bi taval v temi in ne bi vedeli, kaj so nam dali predniki in kaj nam dajejo sodobniki. Brez njih ne bi spoznali človekove veličine in njegove minljivosti.

Ko tako razmišljam o knjigi, me kruto zbode v srce podatek Centra za raziskovanje javnega mnenja pri inštitutu družbenih ved v Beogradu, ki je s posebno anketo ugotovil, da kar 46% Slovencev ne prebere niti ene knjige na leto. Še bolj porazen podatek pa je, da pride na Slovenca letno 15.000 S din izdatkov za alkohol in samo 1.000 S din za knjige. To so najnovejši podatki, ki samo potrjujejo že večkrat izražene domne-

ve, da mnogo preveč ugotavljamo, sklepamo in napovedujemo, premalo pa naredimo.

Skoraj odveč je trditev in utemeljevanje, da je le razgledan in kulturn človek lahko dober proizvajalec in samoupravljalec. Še več; humanizacijo naših medsebojnih odnosov si ne moremo predstavljati brez stalnega izobraževanja in kultiviranja, pri čemer prav KNJIGA zavzema zelo pomembno mesto.

V prizadevanjih, da z množičnimi izdajami pride kvalitetna in cenena knjiga v sleherni slovenski dom, je najdlje prodrli s svojimi rednimi zbirkami PREŠERNOVA DRUŽBA. Za članarino 20 N din prejmejo člani koledar in štiri knjige, za doplačilo 5 N din pa še tri knjige. Prizadevanja Prešernove družbe so podprli tudi mnogi delovni kolektivi po Sloveniji s svojim članstvom in letno članarino. Tako je član Prešernove družbe tudi naš delovni kolektiv, samoupravni organ pa je za vsakoletno žrebanje odobril primerno nagrado.

Ob letošnjem kulturnem prazniku Slovencev 8. februarju — 120 letnici smrti pesnika dr. Franceta Prešerna, bi bilo prav, da prizadevanja Prešernove družbe podpre tudi sindikalna organizacija Železarni s tem, da prek svojih referentov za kulturo v sindikalnih odborih začne dobro in široko zasnovano akcijo za članstvo v Prešernovi družbi z geslom KNJIGO PREŠERNOVE DRUŽBE V SLEHERNI ŽELEZARSKI DOM.

Ključavničarji niso prekinili dela

(Iz pisma vodstvu Železarne in samoupravnim organom)

V soboto, dne 27. januarja je oddelek ključavničarjev zahteval kolektivni razgovor z obratovodjem po dveh vprašanjih:

1. Nedeljsko delo vzdrževalcev in

2. Rangiranje

Razgovor je trajal eno uro, prisotnih pa je bilo 44 ključavničarjev in so zastopali tudi 16 ključavničarjev, ki so delali na Javorniku.

Ker je po vprašanju ran-

giranja postopek za spremembe ter nadaljnjo gojitev točno določen in je bil na sestanku tudi pojasnjen, smatram za potrebno, da upravo in samoupravne organe informiram podrobneje po 1. točki, to je o nedeljskem delu.

V vseh proizvodnih obratih, ki delajo na tri izmene, je normalno mirovanje ob nedeljah. Naši asistenti programirajo popravila po svoji presoji in po posebnih zahte-

vah obratov. Na osnovi programa del vsak petek določimo število potrebnih ključavničarjev.

Doslej smo prakticirali tako, da so bili ključavničarji za nedeljsko delo prosti med tednom. Pri takem načinu dela gre doplačilo za nedeljsko delo na račun rednega formiranja mase osebnega dohodka, ki pa nedeljskih del ne upošteva.

Že dalj časa nazaj imamo velike težave pri odrejanju ljudi za nedeljska dela in še večje pri odrejanju prostih dni v tednu.

Določanje ljudi za nedeljska dela poteka sedaj takole: — Najprej jih določimo, nato jih prosimo, sledi prepričevanje, nato smo prisiljeni ne oziraje na razloge, ki jih ljudje navajajo v izgovor, da ne morejo priti na delo, ponovno odrediti oz. določiti. Običajno do 12. ure v soboto ne vemo, če bomo vsa programirana dela v nedeljo tudi v resnici izvršili.

Tak način dela ne more biti normalen niti za ključavničarje niti za vodstvo strojnega vzdrževanja.

Za planirana nedeljska dela za nedeljo, dne 28. januarja so ključavničarji enotno odklonili udeležbo na popravilih v valjarni 2400 in v valjarni 1300 ter zahtevali ta razgovor.

Na mnogih konferencah in razgovorih z obratovodji valjarn smo postavljali zahtevo ureditve tega problema in predlagali, naj proizvodni

obrat delajo izmenoma tudi ob nedeljah in bi bila popravila lahko opravljena med tednom.

Naš predlog nikoli ni bil sprejet iz naslednjih razlogov:

— Proizvodni obrati niso pripravljeni zamenjati nedelje za delavnik.

— Tudi pri njih gre nedeljski pribitek iz redne formirane mase osebnega dohodka.

— Težje, oziroma dražje je ob nedeljah zagotoviti v normalnem obsegu proizvodnji vse postranske usluge kot so: energija, transport.

Rezultat tega razgovora je bil, da so bili v nedeljo vsi odrejeni ključavničarji na delu in so svoje naloge v redu opravili.

Postavljene pa so pred obratovodjo zahteve v obliki naslednjih zaključkov:

1. Strojni vzdrževalci (ključavničarji) se dobro zavedajo naloge v okviru vzdrževanja in tudi dejstva, da bo še vedno treba popravila na napravah, predvsem v valjarnah opraviti ob nedeljah.

2. Niso pripravljeni nadaljevati prakso, da so za nedeljsko delo prosti med tednom, ker tudi na ta način oškodujejo ostali kolektiv zaradi nedeljskih pribitkov.

3. Niso pripravljeni, da delajo ob nedeljah tako, da bi bile ure plačane (brez prostega dne) iz redno formirane mase osebnega dohodka, ker tako sebi, predvsem pa ostalim v delovni enoti znižujejo variabilni del.

4. Predlaga se, da se nedeljska popravila, ki so izvedena po potrebi in na zahtevo obratov, redno plačajo, s

tem, da se v sistemu formiranja osebnega dohodka prizna za nedeljsko delo delovni enoti dodatno formiranje denarja.

5. Postavljajo vprašanje: zakaj se dopuščajo v Železarni taki sistemi nagrajevanja, ki dovoljuje za enako delo pri boljših pogojih dela razlike v korist slednjega? Primer: Ključavničarji v strojnih delavnicah imajo za strokovno enako delo, ki ga redno opravljajo v delavnici, 10–15 % višje osebne dohodke kot jih imajo ključavničarji v strojnem vzdrževanju, ki 90 % del opravljajo na strojih v tovarni.

Kot obratovodja imam pri izpolnjevanju vzdrževalnih nalog mnoge nepotrebne težave zaradi ozkosti novega sistema nagrajevanja v vzdrževanju.

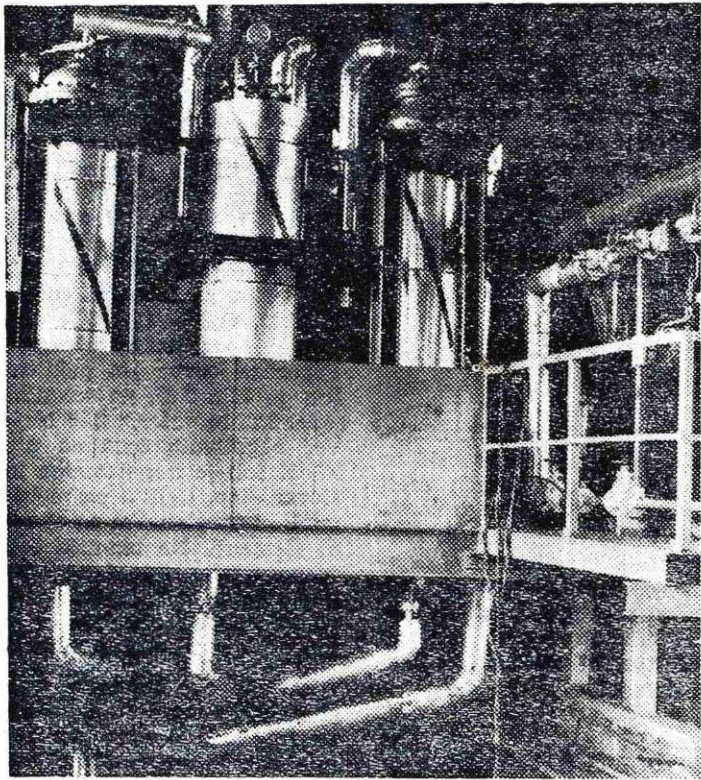
Zelo škoda je, da smo pri tehnično dobro izvedeni reorganizaciji vzdrževanja, ki bi lahko že v prvem letu dala odlične rezultate, naleteli na nekatere probleme v zvezi z nagrajevanjem, ki jih pred reorganizacijo ni bilo.

V tem pogledu se s ključavničarji strinjam. Mislim, da bi bilo do kolektiva vzdrževalcev pošteno, da se za nedeljska dela določi dodatno formiranje mase osebnega dohodka.

Smatram za potrebno, da je s tem problemom seznanjen celotni kolektiv Železarne.

Razgovor ni imel značaja prekinitev dela, ker je bil organiziran med malico in je opravičljivo polurno podaljšanje, ker je razprava potekala dosti strokovno in realno.

inž. Miroslav Noč

Mazutna postaja na Javorniku

Priprava dokumentov - nosilcev informacij - za obdelavo na elektronskem sistemu

Priprava dokumentov kot nosilcev informacij sodi med osnovna dela v okviru priprav za prehod na elektronski sistem obdelave. Izbira in odločitev vsestranske funkcionalne forme dokumentov in njihovega kroženja takoj v začetku nam pozneje prihrani mnogo nepotrebnih težav, ko z obdelavo že začnemo.

Pripravo dokumentacije in izbiro njenega kroženja lahko funkcionalno — tehnično uvrstimo v drugo fazo priprav za prehod na elektronsko obdelavo podatkov — informacij, ki jo imenujemo izdelava nove koncepcije in organizacije obdelave. Ta faza torej sledi fazi snemanja in analizi obstoječega stanja in je nanjo formalno in vsebinsko — logično tesno vezana. Ta povezava je tako tesna, da se ne more obravnavati eno brez drugega. To nam tudi narekuje, da se zaradi pravilnega logičnega zaporedja posvetimo najprej prvi fazi, to je opažanjem, ki jih dobimo pri snemanju in analizi obstoječega stanja. Po udariti moramo, da vsa opažanja podajamo z vidika elektronske obdelave podatkov — informacij.

V okviru teh opažanj mislimo, da je treba v prvi

vrsti povedati nekaj besed o naslavljanju dokumentov. Pri mnogih primerih v današnjem stanju zasledimo pomankljivo naslovljene dokumente. Pri tem mislimo na dejstvo, da so mnogi naslovi premalo konkretni in da v mnogih primerih manjka enoličnost pri naslavljanju dokumentov. To dejstvo narekuje, da bo enoličnosti dokumentov pri obdelavi z elektronskim sistemom treba posvetiti vso pozornost v tem smislu, da bo množica dokumentov kolikor mogoče enolično definirana z ustreznimi naslovi. Priznavamo, da je to sicer formalna zahteva, ki pa bo bistveno pripomogla k vzpostavitvi reda in pregledni urejenosti. To zadnje pa je nedvomno nujno potrebno doseči prej, preden pristopimo k reševanju vsebinskih in logičnih vprašanj. Vsebinska in logična vprašanja pa je

potrebno reševati predvsem z vidika njihove racionalnosti in ekonomičnosti, to se pravi, kolikor so koristne same po sebi, kakšen je njihov tok: ali je dobro organiziran in če je informacija kar najprej uporabna, ali pa morda zaradi neracionalno organiziranega toka v trenutku, ko pride do svojega uporabnika, že mnogo izgubi na svoji aktualnosti. Ne smemo pozabiti, da je eden glavnih nagibov tedaj, ko se odločamo za nakup elektronskega sistema, nagib, ki nas opozarja in vodi k čim boljši izkoriščenosti delovnega časa, to se pravi, za obelavo samo — kolikor je možno — skrajšati čas. Jasno je, da to samo po sebi ne prinaša nobenih pravih rezultatov, če je informacija že prej zastarela, preden sploh pride do elektronskega sistema.

V tej prvi fazi se nam bo pogosto tudi primerilo, da bomo naleteli na dokumente, pri katerih vsebina in njihov naslov nista usklajena. Ta pojav je nastal kot posledica razvoja, v katerem se je prvotni namen dokumenta in

njegova vloga kot informacijskega sredstva vse bolj menjala. To se je dogajalo tako dolgo, dokler ni nastal rezultat, ki nam je očiten danes. Mislimo, da ni pravilno dopuščati takšnega svojevoljnega razvoja in smemo trditi, da je nujno potrebno takoj zamisliti nov dokument, čim se pojavi potreba po menjavi njegove vsebine, ne glede na to, če imamo te stare dokumente še na zalogi ali pa tudi ne.

Gornjim problemom je precej sorodno tudi dejstvo, da kroženje mnogih dokumentov ni bilo vnaprej določeno s povsem predpisano smerjo. Videz je, da dokumenti, ki jih označuje ta lastnost, izvirajo od različnih pobudnikov, ki so se odločali za nove dokumente samo v okviru svojih — včasih zelo ozkih interesov, ne glede na integralno celoto kroženja drugih dokumentov. Mislimo, da bi organizacijski oddelek v podjetju moral biti edini pristojni organ, ki bi smel dokumentacijo ali njeno kroženje dopoljevati in spreminjati. Seveda bo v konkretnem podjetju to mogel biti tudi kak drug organ, odvisno pač od organizacije vsakega posameznega podjetja. Ne bo odveč, če pri tem še omenimo, da bo tak oddelek potreboval visoko strokovno kader,

katerega sposobnost v glavnem sestavljajo tri komponente: strokovna usposobljenost na področju ekonomike, organizacije, tehnologije in matematike; dolgoletna praksa v podjetju in izrazita samoiniciativnost v smislu iskanja optimalnih poti kroženja informacij. Ne bo odveč, če na kratko pojasnimo, čemu smo pri strokovni usposobljenosti omenili tudi matematiko. Mislimo, da se v prihodnosti z organizacijo dokumentov kot nosilcev informacij — in sploh z organizacijo na splošno — ne bo mogel nihče več ukvarjati, ki ni v matematični teoriji informacije dobro in praktično izvežban. To trditev postavljamo preprosto iz razloga, ker smatramo, da so dokumenti nosilci informacij in kot taki morajo nujno biti obravnavani z metodami matematične teorije informacije. Mislimo, da že pri sedanjih množici informacij matematična metoda ne more več izostajati. Omenimo še, da takemu kadru dolga in uspešna praksa absolutno ne sme manjkati. Tudi na tem področju prav gotovo ne gre brez tesne zveze med teorijo in prakso. Teorija dopolnjuje prakso po eni strani, po drugi strani pa praksa dopolnjuje teorijo in je izvor novih teoretičnih zamisli.

dipl. oec. Janez Ločnikar

Kratke vesti iz Železarn

Zbor delovne enote v valjarni 1300 na Javorniku

Za prihodnji ponedeljek je sklicana seja zbora delovne enote valjarne 1300 na Javorniku. Na seji zbora bodo podrobneje obravnavali kategorizacijo delovnih mest in s tem v zvezi o sistemu nagrajevanja v Železarni.

Delavski svet šamotarne je imel sejo

Predsednik DS šamotarne je sklical redno sejo za sredo, 31. januarja. Na seji so obravnavali sistem nagrajevanja s posebnim poudarkom na objavljeni kategorizaciji delovnih mest. Razen te problematike so imeli v programu še nekatere tekoče zadeve, ki se tičejo proizvodnje oziroma kvalitete izdelave šamotnih izdelkov.

Skupni plan žebeljarne je bil v januarju presežen

Kumulativni plan žebeljarne je znašal 803 tone žičnih izdelkov. Izdelali so 740 ton žičnikov, 150 ton bodeče žice in 21 ton odrezkov, skupaj 911 ton žičnih izdelkov in s tem presegli skupni plan za januar za okrog 100 ton. Naročil za februar imajo dovolj in predvidevajo, da bodo tudi v tekočem mesecu presegli mesečni proizvodni načrt.

V januarju smo odposlali 21.500 ton naših izdelkov

Iz podatkov, ki so jih zbrali na prodajnem oddelku, je razvidno, da smo v januarju odposlali 21.500 ton izdelkov našim kupcem. Predvidevajo, da bo vrednost odposlanega materiala znašala okrog 4.600 milijonov S din. Z ozirom na situacijo z naročili lahko pričakujemo v februarju vsaj takšno odpravo kot je bila v januarju, ali pa še večjo.

-or

Kriteriji za napredovanje na prometu

Pri vlečni in prometni službi oddelka železniškega prometa v Železarni je osebje doslej napredovalo iz nižjih na višja delovna mesta, v glavnem na osnovi opravljenih izpitov. Če pa se jemlje za osnovo samo ta pogoj, pride večkrat do nejasnosti, kdo ima objektivno prednost. Zato je v izdelavi pravilnik, v katerem so naštet še drugi pogoji, kot so: šolska izobrazba, delovna doba na prometu, v Železarni, dvojno štetje let in končno tudi starost. Na osnovi gornjega bo osebje točno vedelo, kdo ima prednost za napredovanje. Poleg navedenega pa bo moral kandidat izpolnjevati še dva pogoja. Namreč ne bo smel biti zadnja tri leta disciplinsko kaznovan, od strokovne komisije pa bo moral biti ocenjen, da je sposoben za opravljanje dolžnosti na zahtevnejšem delovnem mestu.

B.

Tatvine, vinjenost na delovnih mestih in drugi disciplinski prekrški

Na naši varnostni službi smo dobili nekaj podatkov za lansko leto, ki bodo zanimivi tudi za naše bralce. Tako je bilo lani ugotovljenih 92 tatvin, od tega v 78 primerih družbeno premoženje, v 14 primerih pa privatno premoženje. Omeniti je treba še 301 disciplinski prekršek, med katerimi je 53 primerov vinjenosti na delovnih mestih, oziroma prinašanje pijače na delovno mesto. Obravnavanih je bilo tudi 34

primerov prijav sporov na delovnih mestih, oziroma fizičnih spopadov. 36 primerov pa je takih, da se je prijava nanašala na okvare strojnih naprav ali poškodbe zaradi malomarnosti. Kar zadeva vinjenost na delovnih mestih oziroma prinašanje pijače na delo je treba omeniti livarne, lani izjemoma elektrooddelek, nato transportno vzdrževanje, strojno vzdrževanje, strojne delavnice ter gradbeno vzdrževanje.

Težaven dostop do Tehniškega muzeja

V torek in sredo so dokončno zaprli del nekdanje Prešernove ceste, kjer je sedaj gradbišče druge faze aglomeracije in je zato zelo težaven in celo onemogočen dostop do tehniškega muzeja

Železarn v graščini na Stari Savi. Ves osebni promet ter promet z vozili je usmerjen na podvoz. Daljšo pot bodo imeli tudi naši sodelavci, ki stanujejo v neposredni bližini graščine in bodo morali uporabljati že omenjeno pot.

Perspektiva šamotarne na sestanku komunistov

Prejšnji četrtek so se zbrali komunisti na sestanku, na katerem so se pogovarjali o nagrajevanju in o objavljeni kategorizaciji delovnih mest. Glede samega sistema niso imeli večjih pripomb, menijo pa, da bo treba pri morebitnih popravkih cenikov upoštevati normativ delovne sile. Gre namreč za to, da je bil v šamotarni normativ lani zmanjšan, s 1. januarjem pa so imeli še 16 delavcev manj na razpolago.

Na sestanku komunistov so ponovno spregovorili o perspektivi šamotarne. Tudi tokrat so ugotovili, da je bilo v povojnih letih za rekon-

strukcijo šamotarne vloženih premalo sredstev. Ker veliko izdelkov v naši šamotarni kupuje Vatrostalna iz Zenice, je le-ta prav gotovo zainteresirana, da bodo izdelki kvalitetni in da bodo izdelani čim hitreje in ceneje. V interesu omenjenega podjetja je, da bi naša šamotarna poslovala pod boljšimi pogoji kot sedaj, prav tako pa bo treba počakati na predvidno integracijo slovenskih železarn. O nujnosti rekonstrukcije šamotarne ter o njeni perspektivi pa bodo obširneje spregovorili tudi na eni od prihodnjih sej delavskega sveta šamotarne.

8. seja delavskega sveta valjarne profilov

8. redne seje delavskega sveta valjarne profilov se je udeležilo 25 članov in 14 delovodij. Obratovodja je najprej seznanil člane z izpolnjevanjem sklepov prejšnje seje, nato pa še z izpolnjevanjem proizvodnega načrta za december. Potrdili so tudi operativni plan za januar ter bili seznanjeni s proizvodnim

načrtom za leto 1968. Obširneje so na tej seji govorili še o rangiranju delovnih mest in imenovali tričlansko komisijo, ki bo pregledala še rangiranje delovnih mest v ostalih obratih Železarn. Ob koncu seje so odobrili nagrade mladincem na podlagi ocenitve, ki so jo dali njihovi delovodje.

Ravnanje pločevine problem številka 1

Na 9. redni seji DS valjarne 2400, ki je bila 15. januarja, so najprej pregledali sklepe, sprejete na sejah samoupravnih organov, nato pa so posvetili pozornost kvalitetni in proizvodni problematiki. Najprej je inž. Bartelj seznanil navzoče člane delavskega sveta s kvalitetno problematiko in opozoril na napake, ki se pojavljajo na progi in v adjustaži. Poudaril je, da je ravnanje pločevine problem številka 1. Med nalogami, na katere je še po-

sebej opozoril in jih bo treba izvesti, je izpopolnitev kartonske službe, usklajevanje naročil ter toplotna obdelava kotlovske pločevine, odporne proti staranju s poboljšanjem. V valjarni 2400 so imeli lani 65 reklamacij, 52 reklamacij je upravičenih, 13 pa neupravičenih. Med najbolj pogostimi vzroki za reklamacije so nepazljivost, nepoznavanje predpisov, slaba površina materiala ter pomanjkljivosti v organizaciji dela.

Izobraževalni tečaji zaradi boljšega poznavanja predpisov

Na zadnji seji delavskega sveta valjarne 2400 je obratovodja predlagal, da bi v okviru njihove delovne enote organizirali izobraževalne tečaje s končnim izpitom. Tečaji so namenjeni za vse tiste, ki nimajo ustrezne šolske izobrazbe. Tisti člani kolektiva, ki ne bodo obiskovali tečaja, pozneje ne bodo mogli dobiti zaposlitve na

ustreznih delovnih mestih. Programi za izobraževalne tečaje so že pripravljeni in sicer za vsa kvalificirana delovna mesta v adjustaži. Tečaj bi se pričel v februarju in nadaljeval v marcu, tedensko dvakrat, izpiti pa bi bili v prvi polovici aprila. Za valjavce naj bi bil tečaj v aprilu in maju, izpiti pa v juliju.

-or

Na seji UO Železarn so razpravljali o organizaciji Železarn

V sredo dopoldan je imel UO Železarn sejo, na kateri so se dogovorili za nadaljnji potek razprave o tem vpraša-

nju, še preden bi predlog o organizaciji Železarn dostavili delavskemu svetu v razpravo in potrditev.

Polletni učni uspehi v železarskem izobraževalnem centru

V letošnjem šolskem letu obiskuje poklicno industrijsko šolo 285 učencev, in sicer 252 fantov in 33 deklet, tehniško šolo metalurške in strojne stroke pa redne oddelke 193 dijakov oz. 147 fantov in 46 deklet, večerne oddelke pa 46 dijakov.

Polletni učni uspehi so v primerjavi z istim obdobjem lani nekoliko slabši na obeh šolah, rahlo pa se je dvignila poprečna ocena posameznega letnika oz. šole. Na poklicni industrijski šoli je bilo 51,9 % pozitivnih učencev (I. letnik 43,0 %, II. 40,9 %, III. 80,0 %), na tehniški redni 47,66 % (I. 40,0 %, II. 36,6 %, III. 47,2 %, IV. 70,7 %) in na tehnični večerni šoli 41,3 % (I. 23 %, II. 48,5 %) pozitivnih učencev. Poprečna ocena na poklicni šoli je bila 2,65, na tehniški redni 2,75 in večerni 2,36. Največ negativnih ocen na poklicni šoli je z matematike in slovenščine, sledijo pa mehanika, elektrotehnika in strojni elementi. Na tehniški šoli je prav tako največ negativnih ocen iz matematike, slovenščine, sledijo pa fizika in nekateri strokovni predmeti.

Med vzroke za tako neugodne učne rezultate uvrščajo na šoli med drugim različni nivo znanja, ki ga učenci prinesejo iz osnovnih šol, predvsem pa deficitarnost znanja učencev, ki se odločajo za poklicno šolo, nadalje pomanjkanje delovnih navad in tehnike učenja, pri nekaterih tudi nezanimanje staršev. Na šoli poleg drugega ugotavljajo tudi pomanjkljive učne metode nekaterih predavateljev in nezadostno motivacijo za učenje.

Na obeh šolah so že doslej z dodatnim poukom nudili pomoč šibkejšim učencem pri posameznih predmetih in na nekaterih področjih dosegli tudi že prve rezultate. Vendar pa bo potrebno še mnogo prizadevanj tako na šoli sami, kot pri posameznih predavateljih, da se dosežejo boljši učni rezultati. Pomembno vlogo pri tem igrajo tudi starši, največ pa seveda učenci sami, njihov odnos do dela in učenja in njihova motiviranost za to. Načela družbene in gospodarske reforme, ki med drugim zasledujejo večjo strokovnost in usposobljenost kadrov na vseh področjih družbene dejavnosti, bi se morala bolj jasno kazati tudi v prizadevanjih naših šol oziroma v prizadevanjih tako učencev kot predavateljev.

Dopisujte v »Železarja«

Ali dovolj upoštevamo in poznamo naloge psihologije dela?

Novi pogoji dela in gospodarjenja narekujejo čim bolj uspešno vključevanje strokovnih služb v reševanje določene problematike. Če nam to ni uspelo doslej, potem niso toliko krive specializirane službe same, kakor pa tisti, ki bi jih morali znati vključevati in njihove ugotovitve upoštevati v praksi. Zaradi tega so se izoblikovala zgrešena stališča o potrebnosti določenih strokovnih služb. Sem sodi med drugim tudi psihologija dela, ki prav gotovo ni namenjena samo sebi. Ali poznamo dovolj njene naloge in področja dela? Naj jih navedem nekaj:

— sodelovanje pri perspektivnem planiranju in pripravljanju ustreznih strokovnih kadrov;

— poznavanje ter analiziranje delovnih mest in poklicnih slik;

— ugotavljanje sposobnosti kandidatov za določena delovna mesta;

— poklicno usmerjanje ali ustrezno preorientiranje že zaposlenih na osnovi ugotovljenih sposobnosti;

— programiranje, organiziranje in spremljanje staža za novince na vseh nivojih;

— pripravljanje in organiziranje usposabljanja za delovna mesta, ki vsebuje: panoramsko snemanje tehnologije dela, oblikovanje programa, analiza kandidatov za usposabljanje, izbor instruktorjev — trenerjev za praktičen in teoretičen del, izbor metod za uspešno usposabljanje, ocenjevanje uspešnosti

posameznih metod, merjenje rezultatov usposabljanja po določenem času dela v proizvodnji;

— metode ocenjevanja kvalitete dela za nagrajevanje na onih delovnih mestih, kjer se učinek ne da meriti s fizikalnimi enotami;

— proučevati problematiko motiviranja delavcev za delo v danih pogojih;

— ugotavljati medsebojne odnose, ki so bistveni faktor proizvodnosti in posegi, da bi se ti izboljšali;

— učinkovitost vodenja, delo vodilnih oseb, ki imajo neposreden stik z ljudmi;

— problematika delovnih skupin (številčnost, sestav, tihi vodje itd.);

— študij posebnih skupin: invalidi, žene, mladina, starejši, defektni;

— proučevanje nesreč, fluktuacije in izostankov;

— problematika fizikalnih pogojev dela, utrujenosti pri delu, odmorov med delovnim časom in organizirane rekreacije;

— študij dela, prilagajanje dela človeku in obratno;

— posvetovalno delo za zaposlene (psihomatska terapija);

— proučevanje posameznih slučajev.

Če vse našteje naloge primerjamo z dosedanjimi praksami pri nas, ugotovimo, kako malo so še izčrpane možnosti uporabne psihologije. Kaže, da še vedno ne računamo dovolj s človekom kot osnovnim faktorjem v procesu proizvodnje. Bistveni instrument storilnosti je učinkovitost psihologije dela. V tem je ekonomska računica in samo za to se jo poslužujejo kapitalistična podjetja. Kako bomo odločili pri nas?

LB

»Začasno zaprto«

Kdor gre mimo rešilne postaje plavž — martinarna, lahko opazi že nekaj mesecev na vratih listek z napisom »ZACASNO ZAPRTO«.

Ali smo pozabili na možnosti težkih zastrupitev s plinom ali hujše poškodbe z močno krvavitvijo? V mnogih primerih so ob takih nesrečah važne sekunde in le hitra intervencija lahko reši življenje ali prepreči najhujše. Kdo bo kriv, če bo zaradi tega prišlo do najhujšega!

Obvestilo

Gostinjska enota Železar, restavracija Kazina obvešča, da prične s 1. februarjem 1968 sprejemati abonente na hrano. Za tistega, ki bo v pisarni restavracije Kazine nabavil enkrat za najmanj 60.— N din denarnih bonov, bo zajtrk za 2.— ali 3.— N din, kosilo za 4.— ali 5.— N din ter večerja za 3.— ali 4.— N din, izbira po želji gosta. Regres za abonente je vračunan v hrani, v kolikor naroča hrano po navedenih cenah. S temi denarnimi boni se lahko plača tudi vse vrste hrane po naročilu in normalnih cenah dnevnega jedilnika. Boni se lahko nabavijo vsakega 2. in 16. v mesecu. V slučaju, da je ta dan nedelja ali praznik, je nabava bonov en dan prej.

Za abonente je določena posebna soba in sicer restavracija v pritličju, po želji pa lahko jedo tudi drugje.

Posebej obveščamo, da pričnemo ravno tako s 1. februarjem tudi z dietično kuhinjo. Pogoji so isti, kot za ostale abonente, z razliko, da abonent lahko za teden, štirinajst dni ali cel mesec naroči posebno hrano, ki mu najbolj ustreza odn. ima predpisano od zdravnika. V slučajih, da bi bila ta hrana cenejša ali dražja od cene hrane rednih abonentov, se abonentu zaračuna stvarni manjši ali večji znesek naročene hrane.

Za abonente dietike bo posebna soba, tako imenovana zadnja soba.

Uprava restavracije
KAZINA

Jubilanti 50-letniki

V mesecu februarju bodo praznovali 50. rojstni dan naslednji naši sodelavci: AJŠA GARVALA, GEŽ — 3. februarja, FRANC DOVŽAN, hladna valjarna — 6. februarja, FRANČISKA BIZJAK, GEŽ — 10. februarja, METOD KAPUS, livarna — 12. februarja, FRANČISKA DIJAK, valjarna 2400 — 20. februarja in ROZALIJA LANGUS, gradbeno vzdrževanje — 23. februarja. Iskreno čestitamo!

Na osnovi člena 28 pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice dajemo naslednjo

OBJAVO

za prosta delovna mesta

1. strojnik HE Sava Jesenice	2 prosti mesti
2. strojnik HE Gorje	2 prosti mesti
3. strojnik HE Javorniški rovt	1 prosto mesto

Pogoji:

Kandidati za zasedbo navedenih mest morajo imeti pod točko 1 in 2 zaključeno vajeniško šolo elektro ali strojne smeri in 7 let prakse. Pod točko 3 se zahteva poklicna šola elektrikarja in 3 leta prakse.

Prijave z osebnimi podatki in podatki o strokovnosti je v roku 8 dni po objavi poslati na kadrovski sektor železarne Jesenice.

Kadrovski sektor

Pogovor o samoupravljanju

Značilnosti poslovnika o delu delavskega sveta Železarne

Delavski svet Železarne je na seji, dne 19. januarja 1968 sprejel poslovnik za delo delavskega sveta. Ker ima novospregjeti poslovnik v svoji vsebini nekatere značilnosti in nekaj novih določil, želim naše bralce seznaniti s temi značilnostmi.

Prve značilnosti in spremembe v navadah so izražene že v določilih glede priprave seje delavskega sveta Železarne. Za pripravo seje je odgovoren predsednik delavskega sveta Železarne, vendar je težišče priprave na službah in strokovnih komisijah. Direktor Železarne, ki je dolžan predsedniku pomagati v pripravi seje, daje službam naloge za pripravo gradiva ali na podlagi predloga dnevnega reda ali pa na podlagi programa dela samoupravnih organov.

Direktor Železarne za pripravo gradiva za sejo delavskega sveta lahko imenuje tudi posebne strokovne komisije.

Služba ali strokovna komisija, ki gradivo pripravlja mora poskrbeti, da je gradivo pripravljeno v razumljivi in kratki vsebini in da so trditve ali predlogi usklajeni z našimi internimi predpisi s statutom, zakoni in določili. Zato je služba ali strokovna komisija dolžna pripravljeno gradivo, predvsem pa predloge sklepov predložiti na vpogled pravni službi, prj predno ga predloži delavskemu svetu Železarne. Važno je poudariti, da morajo službe, ki gradivo pripravljajo, pripraviti tudi predlog sklepov, lahko tudi z več variantami, vendar se mora služba ali strokovna komisija opredeliti za eno od predlaganih variant.

Na ta način služba ali strokovna komisija prevzame vso odgovornost za zakonitost predloženega sklepa in tudi za eventualne negativne posledice. Pravna služba, ki je dolžna predložene sklepe pregledati, ne prevzema odgovornosti, ker predlagatelj opozori na neusklajenosti in eventualne nezakonitosti, odločitev pa prepusti predlagatelju.

Predno gradivo obravnava delavski svet Železarne, ga obravnava upravni odbor, ki mora ugotoviti če je pripravljeno skladno s poslovnikom, če je dovolj argumentirano in razumljivo. K predloženim sklepom upravni odbor zavzame stališča, ki jih skupaj z gradivom posreduje delavskemu svetu

Železarne, prek področne komisije, seveda če je gradivo dobro pripravljeno. V nasprotnem primeru upravni odbor zahteva od direktorja, da se gradivo ponovno pripravi.

Komisije pri delavskemu svetu Železarne gradivo proučijo in k sklepom zavzamejo stališča. Sprememba je v tem, da komisije ne pripravljajo več sklepov, temveč k že predloženim sklepom zavzamejo le stališča, ki jih posredujejo delavskemu svetu Železarne, ko le-ta gradivo obravnava.

Kljub takšni poti raznih predlogov, v nobenem primeru ne odpade odgovornost službe ali strokovne komisije za eventualno sprejet neustrezen sklep, ki ima lahko ali pa že ima kvarne posledice. V kolikor delavski svet Železarne to ugotovi, predlagatelja pokliče na odgovornost in če ugotovi krivdo zahteva postopek po pravilniku o delovnih razmerjih: če je krivda ugotovljena zaradi nestrokovnosti, oziroma po pravilniku o odgovornosti delavcev na delu v Železarni ali, če ugotovi krivdo zaradi namernega zavajanja samoupravnih organov. To pa pomeni, da se predlagatelja, ki se mu ugotovi krivda zaradi nestrokovnosti, lahko premesti na drugo ustrezno delovno mesto, za namerno zavajanje samoupravnih organov, kar je posebno huda kršitev delovnih dolžnosti, pa se predlagatelju lahko izreče ukrep izključitve iz delovne organizacije.

(nadaljevanje)
M. Polak

Ob 50-letnici upora mornarjev v Boki Kotorski

»Revolucionarni pretresi, ki jih je sprožil Oktober v svetu, so pospešili razpad takratne avstro-ogrske monarhije...« je zapisal tovariš Tito v članku Oktobrska revolucija in narodi Jugoslavije. Tri mesece po oktobrski revoluciji so revolucionarne Leninove ideje dobile najmočnejši odmev z južnega dela Jadranskega morja.

Cepprav je bil Pulj glavno pristanišče avstro-ogrske mornarice, s tem nikakor ni zmanjšan pomen Boka Kotorske. V začetku 1918. leta so bile tam zasidrane naslednje vojne ladje križarke: »Sankt Georg«, »Kaiser Karel VI«, »Monarch«, »Kaiser Franz Joseph I.«, »Helgoland« in »Novara«. Na teh križarkah je bilo od 540–630 članov posadke in rušilci: »Csepel«, »Balaton«, »Orijen«, »Tatra« in »Warasdin« po 850 ton in 99 članov posadke na vsakem od teh rušilcev. Poleg tega je bilo v Boki Kotorski še 18 torpednih čolnov ter nekaj drugih manjših ladij. Glede na veliko vlogo pomožnih vojnih ladij moramo omeniti stražarsko ladjo »Kronprinz Erzherzog Rudolf« s 454 člani posadke in ladjo za oskrbo »Gäa« s 311 članov posadke. Poveljstvo mornariških enot je bilo v rokah kontraadmirala Hansa, ki je bil na križarki »St. Georg«. Obalne enote so bile pod poveljstvom generala artilerije V. Gusecka s sedežem v Hercegnovem.

Dolgotrajna vojna je izčrpala ostarelo in onemoglo monarhijo. Mornarji so bili siti vojne, slabo oblečeni, lačni, trpinčeni in poniževani od aristokratskih oficirjev, ki so se v izobilju dolgočasili na ladjah. Mornarji so zvedeli za

rusko revolucijo, za dekret o miru, zvedeli pa so tudi za val štrajkov, ki je tiste dni zajel delavce ob Jadranski obali.

Konec leta 1917, so mornarji v Boki Kotorski ustanovili posebne tajne skupine mornarjev, ki naj bi pripravljale ugoden položaj za upor. Januaria 1918. leta so bile takšne ilegalne skupine že na vseh ladjah.

Voditelji upora so se shajali v gostilni častnika Finžgarja v Boki Kotorski. Ofi-

FRANTIŠEK RAŠ

cirji so zaslutili upor, zato so prvega februarja na ladji »St. Georg« prebrali vsem mornarjem vojaške predpise in zakone in to v vseh jezikih. Posebno so poudarili tiste zakonske predpise, po katerih bodo kaznovani vsi kršitelji vojaškega reda in discipline.

Točno opoldne 1. februarja 1918. leta je topovski strel z admiralske ladje »St. Georg« naznanil začetek upora. Uporniki so namenoma izbrali to uro, ker so bili vsi oficirji opoldne v jedilnici na kosilu. Prvi oficir križarke, kapetan korvete Zipperer, se je urno napotil na krov, toda ni prišel daleč. Mornarji so mu prepovedali izhod, nihče več ni poslušal njegovih povelj. Ker se je nekaj časa obotavljal, so togotni mornarji začeli streljati nanj in ga ranili. V zmešnjavi je bil slučajno ranjen tudi eden izmed mornarjev. Medtem, ko so eni še naprej vzklikali hura in streljali iz pušk, so drugi vdrli v oficirsko jedilnico, razbili tamkaj vse krožnike, kozarce, okna in drugo opremo, ali pa jo zmetali v morje. Od dežurnega oficirja so zahtevali ključke skladišča orožja in municije. Ker ga le-ta ni imel pri sebi, so s sekirami in puškinimi kopiti razbili vrata in odnesli orožje ter municijo. Mornar Vidak je vključil ladijske sirene, ki so tulile in oznanjale mornarjem drugih ladij začetek upora. Mornar Franc Gallet je odprl vrata zaporov in osvobodil zaprte mornarje. Vodnik Visković je vzklikal: »Žive! a socialistična

republika!« večina mornarjev pa je kričala: »Domov, domov gremo«. Fantje so bili resnično siti vojne. Čez pol ure so mornarji s poveljniške ladje »St. Georg« spustili admiralsko in izobesili rdečo zastavo.

Podobno kakor na »St. Georgu« je bilo tudi na pomožni ladji »Gäa«. Tudi na tej ladji so bili oficirji pri kosilu, ko so zaslišali pokanje pušk in vzklike hura. Razdraženi poveljnik »Gäe« je vihtel sabljo v roki in pohitel na krov, za njim pa drugi oficirji s pištolami v rokah. Kmalu so se oficirji prepričali, da jih nihče več ne posluša. Ne samo to. Pred uperjenimi puškami mornarjev so se morali vrniti nazaj pod krov. Poveljnik ladje je kasneje na sodišču izjavil, da je bil prisiljen mirno gledati, kako je mornar Franc Bajželj (doma iz Stražišča pri Kranju) vdrl v skladišče in delil vojakom orožje.

Tik poleg ladje »Gäe« je bil zasidran torpedni čoln »85« in tudi na njem so mornarji vzklikali hura. Vzklik hura so bili namreč znamenje, da se mornarji pridružujejo uporu. Tem ladjam so kmalu sledili mornarji s križarke »Kaiser Franc Joseph I.« in druge ladje. Rdeče zastave so zaplepolale na vojnih ladjah avstro-ogrske mornarice. Uporniki so pohiteli, da bi se upor razširil na celotno mornarico. Že uro po uporu je vodstvo vstaje s križarke »St. Georg« brzojavno sporočilo: »Prosim, emitirajte dalje v

Pulj. V Boki Kotorski je izbruhnil upor mornarjev. Tudi Pulj se mora priključiti upornikom«. Te brzojavke so bile emitirane v kratkem času ena za drugo, namenjene pa so bile mornarjem v Hercegnovem, ki naj bi brzojavko posredovali mornarjem v Pulju.

Toda niso vse ladje izobesile rdeče zastave, če pa so to storile, je bila to le krinka za varanje vodstva vstaje. Uporu se niso priključili torpedni čolni, podmornice, dve križarki in še nekaj drugih ladij.

Na čelu upora je bil komite mornarjev, ki se je shajal na križarki »St. Georg«. Člani centralnega komiteja so bili: F. Raš, A. Grabar, J. Šišgorič, S. Ujdur, G. Stonawski, R. Kreibich, N. Fiorentin, R. Sagner in N. Seitz. Bralci lahko že po priimkih ugotovijo, da so bili člani komiteja različnih narodnosti, od Italijanov, Hrvatov, Čehov, Poljakov do Nemcev. Duša upora je bil František Raš, ki je drugi dan pridobil kadeta Antona Sesana, da je le-ta prevzel celotno vojaško poveljstvo nad mornarico, ki se je priključila uporu. Pravzaprav je bil Sesan edini oficir med uporniki.

Prvega februarja zvečer je delegacija upornikov obiskala kontraadmirala Hansa na križarki »St. Georg« in mu izročila prve pismene zahteve upornikov. Mornarji so zahtevali ukrepe za takojšen mir, pravico na samoopredelitev naroda, mir na podlagi ruskih

demokracijskih žinam mornar materialno pomoč delitev hrane kuhinjo za o narije, ukinitvev in nobenih pos cem upora.

Popoldne dr František Raš vseh oficirjev sobi, kjer je p alog med Raš admiralom Hau nje Hanse, kaj tevajo, je R »Oblast je v i ne nameravan vse doleži, do ključni miru. ral opozoril na ra in se pri e »nedolžno k tekla, mu je vsaki revoluciji, č, meni pa j danes ali jutri je Raš še da a ka izgubila z u je monarhije i sličen kot v l tudi v avstro stvu potrebo državo, tako v Rusiji.

Toda taktik pregovorov ni z revolucionar General Gus uporniškim l obalno arje podmornice pa hod iz zaliva. čolnih so prič e zastave in vračali na svo tjeja februarje pred Boko K tri večje in vojnih ladij k Pulja z nalogo zatreti upor.

Miran Ogrin:

Deset dni v Sovjetski zvezi

Zavod za tehnično vzgajanje otrok in mladine Jugoslavije je organiziral potovanje mladih tehnikov v Sovjetsko zvezo. Zelo sem bil presenečen, ko sem zvedel, da sem bil med toliko mladimi tehnikami izbran ravno jaz. Tega sem bil zelo vesel, vendar sem moral še prej preskrbeti vse potrebno za pot, katero so mi omogočili Svet za ljudsko tehniko občine Jesenice, šolska skupnost učencev osnovne šole »Tone Čufar«, ki jo obiskujem in proizvodna zadruga učencev ki se imenuje »Mladi kovinar«, v kateri delam že tretje leto. Sošolci so mi zelo zavidali, toda ne zaradi tega, ker bi deset dni izostal od pouka, temveč zato, ker se mi je s tem potovanjem nudila enkratna priložnost, da si nekoliko ogledam košček te obsežne države.

Po vsestranskih pripravah sem se v nedeljo, 19. novembra, z vlakom peljal v Beograd. Tu smo se seznanili in spoprijateljili vsi udeleženci potovanja. Bilo nas je petnajst od tega štiri deklice in enajst dečkov. Med temi sem bil jaz edini pred-

stavnik iz Slovenije. Z nami sta potovala dva učitelja. Pred nami je bilo deset dni potovanja, srečanj, obiskov, vse kot na filmskem traku.

Prenočili smo v Pionirskem domu v Beogradu.

Ponedeljek, 20. novembra

Z JAT-ovo karavelo smo odpotovali iz Beograda. Med štiriurnim poletom smo pristali le v Varšavi. V letalu smo si med drugim ogledali tudi pilotovo kabino, kjer smo imeli kaj videti; kamor smo pogledali, povsod smo videli vse polno raznih naprav in instrumentov.

Večerna Moskva je bila pokrita s tanko belo preprogo prvega snega, ki je padel istega večera ko smo pristali.

Torek, 21. novembra

Kmalu se je pričel odvijati naš načrt. Učenci osnovne šole v rajonu Ostankino so nas odpeljali v svoj klub, kjer se učijo tuje jezike. Ogledali smo si njihovo šolo in jih obdarovali. Bila je že noč, ko smo se odločili, da si malo ogledamo Moskvo. Med živahnim prometom smo se vo-

zili po širokih cestah in si ogledovali nočni utrip vele-mesta, ki je s svojo čudovito razsvetljavo vzbujalo pravi-ljčni vtis. Čudovit je bil pogled na veličastni, z žarometi osvetljeni spomenik kozmonavtom. Nekako skrivnostno se zdi Rdeči trg, osvetljen z raznobarnimi lučmi, med katerimi odmevajo strumni koraki menjaajo se straže pred Leninovim mavzolejem. Šele tedaj smo lahko spoznali, kako ti ljudje ljubijo tega velikega moža. Tudi vse naslednje dni smo hoteli in se prevažali po prospektih in bulvarih, podhodih in parkih, poslušali smo hrup vsakdanjega življenja. Na prvi pogled nas je nekaj privlačevalo in drugo odbijalo. Utrujala nas je monotonost ljudi, po drugi strani pa nas je silepil blišč in sijaj velemest, ki so se nam zazdela nekako domača, ko smo jih prav spoznali.

Preveč časa bi porabil, če bi si hotel temeljito ogledati Kremelj z njegovimi zlatimi kupolami, Kremeljskim dvorcem, granitno palačo in drugimi zgradbami. Posebno spoštovanje zbujata ogromni top in zvon v Oružanji pala-

či. Ob njih človek hitro izgubi občutek za lepoto in bogastvo.

Neskončen sprevod ljudi, kateremu smo se pridružili tudi mi, se je počasi pomikal proti Leninovemu mavzoleju. Vanj smo vstopali z nekakšnim strahom in spoštovanjem hkrati. Ni ga človeka, ki ne bi hotel postati v vrsti in si vsaj enkrat v življenju ogledati velikega revolucionarja in voditelja delavskih množic — Lenina. Po ogledu mavzoleja smo obstrmeli nad čudovito arhitekturo stare cerkve Vasilija Blaženega iz 1613. leta.

Na Leninskih gričih smo se ustavili pred univerzo Lomonosova. Bolj kot tu pa nas je očaral pogled z razgledne ploščadi pred njo. Našim očem se je razkrila silhueta velemesta, ki se je raztezalo v nedogled s svojimi ogromnimi palačami, stolpi in nebotičniki.

Sreda, 22. novembra

V mestih po cestah ni otroškega živčava, otrok, ki bi se izgubljali, potepali, in kričali. Če niso v šoli, so v pionirskih dvorcih ali v otroških parkih, kjer se učijo ali pa zabavajo. Obiskali smo jih. V velikih stavbah z več nadstropji je vse dni dovolj otroškega smeha. V učilnicah in

delavnicah se uče in delajo tisto, kar jih zanima. Tu obiskujejo baletne, radio-amaterske, filatelistične, modelarske, filmske, astronavske krožke, krožke biologije, kemije idr. Presenečeni smo bili nad njimi, nad njihovim znanjem in požrtvovalnostjo. Imajo celo planetarij, kjer lahko opazujejo vsa nebesna telesa in nebesne pojave. Klub mladih kozmonavtov ima celo posebne priprave, s katerimi učenci preizkušajo svoje pilotske sposobnosti. Tudi mi smo se preizkušali, vendar je naš izstop iz teh priprav vedno izzval strašen krohot.

Česa vsega ti pionirji niso dosegli na vseh področjih tehnike. Toda dihi ti zastane šele takrat, ko obiščeš razne paviljone, v katerih so razstavljeni dosežki znanosti v letalstvu, astronautiki in jedrski energiji. Od raznih letalskih velikanov kar ne moreš odmakniti pogleda. Velikanska raketa na vzletni ploščadi nas je že od daleč vabila, naj si ogledamo paviljon »Kosmos«. Kaj vse smo tu videli: vse sovjetske satelite, rakete, astronavske opreme, slike, risbe satelitov na njihovi poti in še cel kup drugega. Na koncu smo si lahko ogledali na nekakšnih TV

aparatih let meznega sateli V paviljonu je smo si lahko od makete na reaktorja pa d dernega ledolo na atomski p

Pogled na stan

demokracijskih predlogov, družinam mornarjev večjo materialno pomoč, pravično razdelitev hrane na ladji, eno kuhinjo za oficirje in mornarje, ukinitve cenzure pisem in nobenih posledic udeležencem upora.

Popoldne drugega dne je František Raš sklical sestanek vseh oficirjev v admiralovi sobi, kjer je potekal oster dialog med Rašom in kontra-admiralom Hanso. Na vprašanje Hanse, kaj uporniki zahtevajo, je Raš odgovoril: »Oblast je v naših rokah in ne nameravamo jo izpustiti vse dotlej, dokler ne bo zaključen mir.« Ko ga je admiral opozoril na posledice upora in se pri tem skliceval na »nedolžno kri«, ki je in bo tekla, mu je Raš odvrnil: »Pri vsaki revoluciji kri mora teči, meni pa je vseeno ali bom danes ali jutri obešen.« Nato je Raš še dejal, da je posadka izgubila zaupanje v oficirje monarhije in da je položaj sličen kot v Rusiji, zato je tudi v avstro-ogorskem cesarstvu potrebno zrušiti sistem, državo, tako kot so to storili v Rusiji.

Toda taktika čakanja in pregovorov ni bila v skladu z revolucionarnimi idejami. General Guseck je proti uporniškim ladjam naperil obalno artiljerijo, nemške podmornice pa so stražile izhod iz zaliva. Na torpednih čolnih so pričeli snemati rdeče zastave in oficirji so se vračali na svoja mesta. Tretjega februarja zjutraj so se pred Boko Kotorško pojavile tri večje in deset manjših vojniških ladij, ki so priplule iz Pulja z nalogo, da pomagajo zatreti upor.

Sesan, poveljnik upornikov, je tretjega februarja zjutraj zapustil križarko »St. Georg« in v zadnjem trenutku za las ušel aretaciji in smrti na ta način, da je skupno s pilotom Grabowietzki in mornarjem Stonawskim odletel s hidroavionom v Italijo.

František Raš in drugi udeleženci upora so bili prijeti in poslani v garnizonske zapore.

Po zadušitvi upora je pred rednim vojnim sodiščem odgovarjalo 386 mornarjev, pred izrednim vojaškim sodiščem pa 40 voditeljev upora. Razprava pred izrednim vojaškim sodiščem se je začela 7. februarja in se končala 10. februarja zjutraj. Zadnji dan je sodišče izločilo osem glavnih obtožencev in jim sodilo po hitrem postopku. Med temi osmimi obtoženci so bili František Raš, Anton Grabar, Jerko Šišgorič, Mate Brničević, Franc Bajželj, Lajoš Szekacs, Viktor Žužek, in Pavao Ubaldini. Prvi štirje so bili obsojeni na smrt in ustreljeni 11. II. 1918. leta ob šestih zjutraj. Bajželj je bil obsojen na 10, Lajoš Szekacs pa na 5 let zapor, medtem ko sta bila Žužek in Ubaldini oproščena.

Sodišče je tudi določilo vrstni red usmrtitve na smrt obsojenih. Po tem sklepu je bil prvo ustreljen Grabar, zadnji pa Raš, da je pred smrtjo za kazen gledal usmrtitev svojih sotovarišev.

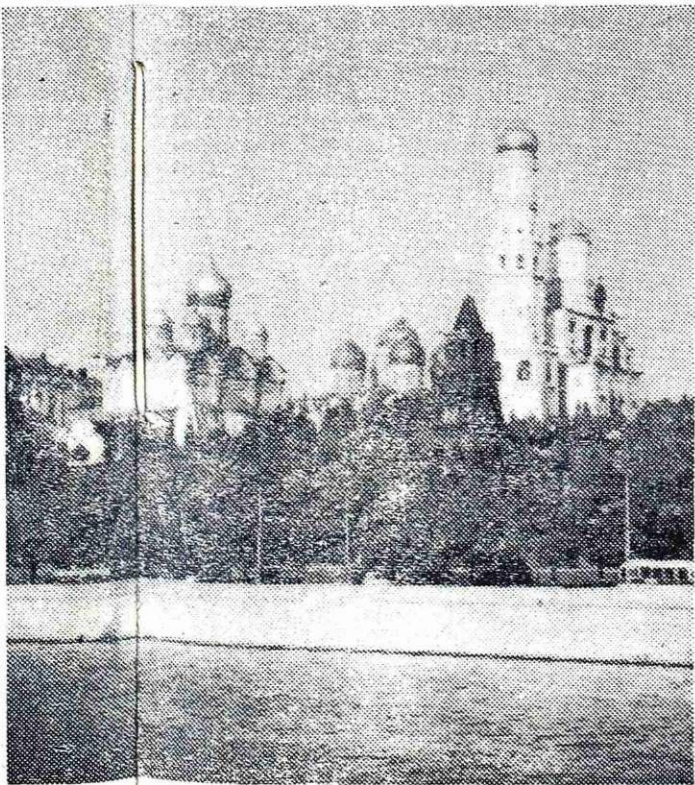
Ceprav upor v Boki Kotorški ni uspel, pa kljub temu po svoje ponazarja prilike v trhlji avstro-ogorski monarhiji po oktobrski revoluciji.

JOŽE VIDIC

aparatih let vsakega posameznega satelita.

V paviljonu jedrske energije smo si lahko ogledali vse od makete najpreprostejšega reaktorja pa do makete modernega ledolomilca »Lenina« na atomski pogon. Kar žal

nam je bilo, ko smo se morali posloviti od razstave znanstvenih pridobitev. Se poseben užitek pa je bil voziti se z najlepšo podzemeljsko železnico na svetu, imenovano po Vladimirju Iljiču Leninu. (Nadaljevanje)

Pogled na staro KREMELJSKO KATEDRALO

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha KL

5

»Mislite, da bi ga vam ne dal?« Vregove ustnice se stisnejo v porogljiv nasmeh. »Dal, a ga ne bom prosil. Pred takim človekom bi se nikoli ne ponižal.«

»Vem, njegov nasprotnik ste.«

»In ti, kakor vidim, nisi,« ga pogleda Vreg.

»Zakaj naj bi bil? Dobroto mi je storil.«

»Poniglavec,« misli Vreg na Mareja. Rad bi zblestel pred sinom svoje žrtve in Kosirnikovo vdovo kot dobrotnik, čeprav je nekoč Kosirnika ovadil žandarjem, kar so mu na občnem zboru strokovne organizacije pred leti tudi očitali, a se je Marej »diplomatsko« kakor vselej izvlekel in terjal dokaze. Razumljivo, da žandarja, ki jim je to povedal in ki je bil za ilegalno delavsko stvar vsestransko koristen, niso smeli izdati in ga poklicati kot prič. Prenaglili so se in od tega je imel koristi samo Marej, čeprav so o njem od onega žandarja zvedeli še več. Bajse se je celo sam potegoval za žandarsko službo tik po vojni, ko se je vrnil iz Rusije in se potem bil na Koroškem kot koroški borec. In bajse so ga v to službo že sprejeli, a je potem odklonil in ostal vse do železničarske stavke pred enajstimi leti pri komunistih, nato pa se tik pred kongresom v Vukovaru preusmeril na ponovno organiziranje socialno demokratične stranke v revirju in potem po prepovedi komunistične stranke in udarcih, ki jih je po prepovedi doživela, zblestel kot »nepogrešljiv« delavski voditelj. »O, poniglavec!«

»Zakaj mi pravite poniglavec?« ga Tine užaljeno pogleda, ker misli da Vreg meni njega.

»Nisem rekel tebi, marveč Mareju.«

»Tudi njemu nimate pravice!«

»Imam. Tako bi mu rekel tudi tvoj oče!«

»Oče? Tudi on je bil do Mareja krivičen.«

SIVO MESTO

»Ti o tem premalo veš. To so besede tvoje matere.«

»In če so? Ali ni zaradi očeta dovolj trpela? Namesto da bi skrbel za naju, so mu bili drugi več. Zanje se je izpostavljala.«

»Nekdo se mora,« pravi Vreg mirno. »Tudi jaz.«

»Vi ste sam. Vi nimate družine,« seže Tine Vregu v besede z maminimi besedami. »Zaradi vas nihče ne trpi, če vas preganjajo.«

»To je res. Nihče,« pravi Vreg z rahlo otožnostjo, a mora s te strani dati Tinetu prav. Tudi njegova družina bi trpela, ko bi jo imel. In imel bi jo, ko bi se Tinka, ki ga je nekoč ljubila, pred petimi leti ne zaljubila v drugega in se predlanskim z njim ne poročila. Tudi Tinka je najbrž raje ljubila mirno in kolikor toliko zagotovljeno življenje, kakor da bi vztrajala pri tveganem delu v ilegalni organizaciji. Raje se je poročila z možem, ki je bil svojčas zaveden mlad komunist, a je pred petimi leti tudi sam zapustil nevarni rdeči podtalni tok in je danes med Marejevimi somišljeniki. Sicer pa so v nevarnem podtalnem gibanju ostali samo najbolj zvesti, najbolj trdni, najbolj neuklonljivi, drobna peščica od nekdanjih sedmih osem vseh delavstva v revirju, drobna tisočinka članstva iz prvih dveh revolucionarno vzburjenih povojnih let. »Da, jaz sem sam.«

»Vidite,« bi rekel Tine, a umolkne, ker so se prav tedaj odprla vrata tovarniške vratarnice. Vrtar odrine ljudi, ki so se hoteli zgnesti skozi ozki vhod, za njim pa se pojavi uradnik, z nekoliko temnikastim, skoro mongolskim obrazom, ki ga domačini in tisti, ki so že večkrat čakali pred tovarniškim vhodom na zaposlitev, prav dobro poznajo. Uradnik iz sprejemnega urada je. Vanj se zagledajo vsi kakor v nekakega odrešenika, ki bo storil čudež in jim dal stalno zaposlitev in kruh ter napravil konec njihovemu nesrečnemu beganju za zaposlitvijo in kruhom širom po domovini, ki je lahko domovina samo za bogate in take, ki jim daje možnost stalnega dela.

»On je,« mrmrajo ljudje, ki ga poznajo, a tudi tisti, ki ga vidijo prvič, uganejo, da je človek s temnikastim obrazom in majhnimi, drobnimi očmi človek, od katerega je odvisna njihova bodoča usoda.

»On je,« zamrmra tudi Tine in spremlja uradnika z očmi prav tako, kakor ga spremljajo drugi.

Uradnik pa, kakor da ne vidi nikogar, stopi samo pred drugo, zaprto polovico vrat in odtrga z risalnimi žeblički pripeti listič, nato pa, kakor da se ga gneča pred tovarniškim vhodom, ne tiče, stopi v hodnik vratarnice.

»Za boga, kaj to pomeni,« se iz gneče iztrga nekaj glasov.

»Kaj naj bi pomenilo?« se obrne uradnik. »Ne bomo sprejemali.«

»Šta kaže?« vprašujejo južnjaški delavci.

»Oglas je preklekan. Delavcev ne potrebujemo,« pove uradnik.

»Toda, gospod,« se Tinetu ob tej novici zašibijo noge. »Jaz imam vendar priporočilo.«

»Priporočilo? Od koga?« pogleda uradnik Tineta, ki se je zdrenjal skozi gnečo v ospredje.

»Od organizacije, gospod,« odgovarja Tine.

»Od organizacije? Kakšne organizacije?«

Tine čuti uradnikov pogled kot dvojne ostrih žeblice.

»Od zveze kovinarskih delavcev,« pravi Tine in izroči uradniku Marejevo priporočilo.

Uradnik ogleduje papir z navidezno resnobo, Tinetu pa udarja srce v usodnem pričakovanju.

»Hm,« igra uradnik resnobo, potem pa se mu na obrazu začrta posmeh: »Zveza kovinarskih delavcev? Mislim, da ta delničarska družba nima delnic v našem podjetju,« vrne Tinetu priporočilo, nato pa naglo izgine za vratarjem, ki prav tako naglo zapre in zaklene vrata.

Tine še vedno drži v roki list s pečatom strokovne organizacije in Marejevim podpisom, kakor da se noče sprijazniti z mislijo, da je njegovih in materinih upov o njegovi zaposlitvi v tovarni zopet konec.

»Ne razumem, kako je mogel...« misli na uradnika in njegov posmeh, dokler se ga ne dotakne Vregova roka.

»Tine, ne ženi se k sreči, saj...«

»Kako naj si ne ženem? Mama je bila že tako srečna. Mama...« mu stavek zadušijo solze, ki se mu nabirajo v grlu.

»Delavčeva usoda je vselej negotova, dokler si njene trdnosti ne bo do kraja izbojeval,« reče Vreg in povabi Tineta, naj kdaj pa kdaj pride v delavski dom, kjer se pod odrom zbirajo delavci, ki jim ni vseeno, kakšen je današnji in kakšen bo jutrišnji dan.

Tine ga ne posluša. Ne more ga, četudi bi rad. Tla pod nogami se mu zde majava. Tako mu je, kakor da bo zdaj zdaj izgubil ravnotežje in se sedel.

»Mama...« misli samo na mamo, kako jo bo ta novica udarila.

»Tine, oglasi se kdaj pri meni,« se poslavlja Vreg, a še ostane, ker se je pravkar zgrnila gneča tujih delavcev okrog odlikovanca, ki ga je bil popadel bes nad dolgo potjo, ki jo je prehodil zaman.

So se res zaman bojevali »orli slave«, kriči odlikovanec v srbskih opankah in srbsko šajkačo na glavi. Vso to lepo kraljevino je prehodil, pa zanj ni ne dela ne kruha. Na solunski fronti, na Kajmakčelanu pa: Hajmo, junaci! Hajmo, orlovi! Juriš!

»Djavo! Bog im majku u...« preklinja nekdanji srbski vojak vse boje in vse juriše za to prekleto, nehvaležno domovino od Djevdjelije do Triglava in nenehno vprašuje, ali naj živi od slave in od odlikovanj, ki so mu jih nekoč ob vojaški godbi in kraljevi himni pripenjali na to, obnošeno, bolj žakljevine kakor blagu podobno vojaško bluzo in ki jih zdaj trga z nje in jih ponuja za hlebec kruha, a ker so mimoidoči gluhi, zniža odlikovanjem ceno na košček kruha.

»Ljudi! Ljudi! Bar parče hleba!« ponuja, kakor da bi zblaznel, svoja vojna odličja, edino, kar mu je dala za zvestobo kralju in domovini »naša mila kraljevina«.

»Pojdiva, Tine!« prime Vreg Tineta za roko, ker slutiti, da se bodo zdaj zdaj pojavili pred tovarno orožniki, ki se jih Vreg sicer ne boji, saj ga skomina, da bi povzdignil tudi svoj glas in gruča povedal, da bo delavska domovina šele tista domovina, ki jo bodo izbojevali in ji vladali delavci sami.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha KL

Letos prvič zlate bralne značke

Da bi lepa in dobra knjiga našla čimveč prijateljev med šolsko mladino, sta Zavod za prosvetno pedagoško službo Jesenice in Slavistično društvo Slovenije — podružnica Jesenice v šolskem letu 1965-1966 prvič organizirala tekmovalstvo za Finžgarjevo bralno značko. Pri tem sta se opirala na izkušnje prvih pobudnikov tekmovalstva za bralne značke na osnovni šoli Prevalje, kjer so pred osmimi leti začeli tekmovali za Prežihovo bralno značko. Z velikim zadovoljstvom ugotavljamo, da je to gibanje postalo v kratkem času res množično, saj je doslej vključeno vanj kar štiri petine vse Slovenije.

Tekmovalstvo za bralno značko pomaga uresničevati naloge, ki jih predpisuje učni načrt, in skuša doseči smotre intelektualne, moralne in estetske vzgoje. V mlademu človeku želi zbuditi in izostriti občutenje, spoznanje, vrednotenje in doživljanje lepote v življenju in njemu primer- nih umetninah. V tekmovalnje

so vključeni učenci od 3. do 8. razreda osnovne šole. Program obsega štiri starostne stopnje in tri bralne značke: bronasto, srebrno in zlato. Ob prvem preizkusu dobe tekmovalci poleg bronaste značke tudi posebno izkaznico, ki daje imetniku pravico, da jo nosi. Vanjo je vpisana tudi podelitev srebrne in zlate značke.

V dneh od 12. do 20. januarja letos so tekmovalci pred posebnimi komisijami dokazali, da poznajo vsebino predpisanih knjig ter da jih znajo starostni stopnji primerno

analizirati. Vsak tekmovalec je moral predložiti komisiji kratke zapiske o prebranih delih.

Letošnja podelitev bralnih značk bo še posebej slovesna, saj bodo prvič podeljene zlate bralne značke 104 tekmovalcem, ki so strnjeno sodelovali vsa tri leta. Razen teh bo podeljenih še 383 srebrnih in 716 bronastih značk, kar vse skupaj predstavlja 1203 mladih »finžgarjevcev«, kakor se tekmovalci radi med seboj nazivajo.

Izid tekmovalstva po posameznih šolah:

šola	bronasto	srebrno	zlato	skupaj
Kranjska gora	9	18	3	30
Mojstrana	14	8	11	33
Prežihov Voranc Jesenice	114	83	9	206
Tone Čufar Jesenice	145	85	20	250
Koroška Bela	25	19	17	61
Zirovnica	38	17	4	59
Lesce	24	13	3	40
Radovljica	95	39	13	147
Bled	91	27	14	132
Gorje	41	29	8	78
Bohinjska Bistrica	65	18	2	85
Lipnica	55	27	-	82
skupaj	716	383	104	1203

Število tekmovalcev vsako leto narašča. Za primerjavo navajamo število in odstotek tekmovalcev:

šol. leto	štev. tek.	% zajet. učencev
1965/66	362	6,74
1966/67	797	15,09
1967/68	1203	23,06

Da bi kulturni praznik Slovencev dobil še večji pomen, bodo šole organizirale zaključne slavnostne prireditve ob enem s Prešernovo proslavo 8. februarja.

Vsem mladim bralcem — nosilcem Finžgarjevih bralnih značk — iskreno čestitamo!

V četrtek zvečer premiera veseloigre C. Golarja Vdova Rošlinka

Prav gotovo ni slovenskega dramskega besedila, ki bi bil tolikokrat igran, kot VDOVA ROŠLINKA in najbrže tudi ni slovenskega odra, na katerem ne bi bila igrana ta veseloigra pesnika in dramatika — kmeta Cvetka Golarja (1879—1965). Prvič je bila uprizorjena 11. februarja 1925 v Mariboru, uradni krst pa je doživel 20. februarja 1925 v ljubljanski Drami. Takole je Golarju pisal takratni intendant ljubljanske Drame Milan Pugelj:

»Tvojo veseloigro sva z Župančičem prav vesela sprejela. Prečitala sva jo oba in se nadejala, da bo imela tudi pred občinstvom prav tak uspeh, kakor pred nama. Sredi februarja jo uprizorimo. Če imaš kake želje glede zasedbe takoj sporoči!«

In upravnik Drame Oton Župančič je pripisal: »Res je! Pozdravljen prav lepo!«

Tako je zrelostni izpit VDOVI ROŠLINKI podpisal Oton Župančič, zrežiral pa jo je Fran Lipah, naslovno vlogo je igrala Polonca Juvanová in v vlogi Jernejca je nastopil celo Anton Cerar-Daniš. Se isto sezono so jo z velikanskim uspehom igrali osemindesetkrat.

Tako se je začela vesela, pa tudi žalostna gledališka pot VDOVE ROŠLINKE. Obšla je z uspehom vse domače odre, igrali so jo domači v Ameriki in doživela je celo češko uprizoritev v Pragi in Plznu. Obenem pa so se svetohlinsko spotikali ob njo moralistični gorečnejši in hinavski rodoljubi, češ da je pohujšljiva in potvorjena slika slovenskega, predvsem kmečkega človeka in sam goriški nadškof je zapretil s smrtnim grehom, kdor bi jo gledal. Zato ni čudno, če so že takoj ob prvih korakih

VDOVE ROŠLINKE skušali privzdignjeni literarni kritiki naprtiti ji vse grehote plehkosti, banalnosti, plitvosti in neutemeljenosti, pa še marsikaj zraven, za kar uboga VDOVA ROŠLINKA sploh ni bila in ni mogla biti kriva.

Toda kljub temu je zmago- slavno romala od odra do odra in če ji je kaj škodilo, so ji le slabe, površne in malokrvne uprizoritve. Povsod pa je prinašala sproščen smeh, malce robota, toda iskriko kmečko veselost in zabavnost. Po drugi svetovni vojni bi jo skoraj obsodili na smrt, pa ne zaradi moralističnih ali umetnostno-literarnih predsodkov, temveč preprosto zato, ker je VDOVA ROŠLINKA doma s kmetov in preveč diši po folklori! No, čas je tudi v tem primeru svoje opravil. VDOVA ROŠLINKA je nemara šele danes dobila svojo polno in resnično veljavo, ne kot pomembno dramsko delo, temveč kot redka razigrana in veselja polna slovenska igra, ki nas še danes ne samo prisrčno zabava, temveč tudi odkriva košček naše slovenske starosti in domačnosti. Tako in zato jo je napisal Cvetko Golar in zato in tako jo je

(nadaljevanje na 12. str.)

S konference javorinške Svobode Čimpreje začeti z delom v novem kulturnem domu

V soboto zvečer je bila v dvorani osnovne šole na Koroški Beli delovna konferenca javorinške Svobode. Poleg članov društva so se konference udeležili tudi gostje, med njimi predsednik občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij Joža Varl, zastopniki DPD Svobode Trbovlje II ter družbeno-političnih organizacij Javornika in Koroške Bele.

Obširno poročilo je na konferenci prebral predsednik Mirko Knific, ki je zlasti poudaril, da je društvo v minul- lem letu delovalo v dokaj spremenjenih pogojih. Upravni odbor Svobode je imel de- vet sej in so bile lepo obis- skane. Veliko pozornost je posvetil gradnji kulturnega doma in si prizadeval, da bi večina odsekov že začela z delom v novih prostorih. Za- enkrat so prostori v kultur- nem domu pripravljeni za godbo in pevski zbor, v bližnji prihodnosti pa bodo lahko začeli tam tudi z delom ša- hišti.

Tako v poročilu kakor tu- di pozneje v razpravi so po- svetili veliko pozornost vklju- čevanju mladine v društvo oz. posamezne odseke. Naj- več težav s pomlajevanjem imajo pri pevskem zboru, ki bo kljub boleznim pevovodje v bližnji prihodnosti spet začel z rednim delom, manj težav pa imajo z vključevanjem mladih pri godbi na pihala in v dramski sekciji. Tudi šahisti se glede vključevanja mladine ne pritožujejo.

Dramska sekcija je zelo aktivna in šteje 35 članov. Za letošnjo občinsko revijo dramskih skupin bodo pri- pravili Finžgarjevo igro v treh dejanjih NAŠA KRI, v februarju in marcu pa bodo obiskali skoraj vse večje kra- je v jeseniški in radovljiški občini in se predstavili z dramatisacijo Jurčičeve po- vesti DOMEN.

V razpravi je sodeloval tu- di predsednik ZKPO tov. Jo- ža Varl, ki je poudaril nalo- ge Svobode pri humanizaciji in estetski vzgoji delovnega človeka. Tako sedaj kot v prihodnje mora biti to ena od najpomembnejših nalog Svobode.

To in še druge naloge bo društvo lahko opravilo lažje in hitreje v novih prostorih v kulturnem domu. Prizadev- nost članov UO Svobode na Javorniku, da bi gradnja kul- turnega doma potekala hitre- je, je utemeljena, kajti dram- ska sekcija mora izprazniti prostore v osnovni šoli, ki so namenjeni šoloobveznim otro- kom.

Tudi v letu 1968 pričakuje javorinška Svoboda tesnejših stikov z ostalimi sosednjimi društvi, še posebej pa z DPD Svoboda Trbovlje II. Če bo- do dani potrebni pogoji, se bo pevski zbor Svobode na Ja- vorniku pod vodstvom pevo- vodje Poldeta Mejača pred- stavil na reviji pevskih zbo- rov v Trbovljah. Prav tako naj bi v Trbovljah po dalj- šem presledku gostovali čla- ni dramskega odseka.

Lepo obiskana delovna kon- ferenca je pokazala, da se člani zanimajo za delo dru- štva, zlasti še, ker bo treba uvesti nekatere nove oblike in razširiti dejavnost, če bo- mo hoteli izpolniti naloge, na katere je opozoril v svoji raz- pravi predsednik ZKPO tov. Varl

-or

»Veseli tobogan« na Jesenicah

Javna otroška oddaja RTV za radijsko snemanje je bila v petek, 26. januarja popoldan v gledališču »Tone Čufar« na Je- senicah, organiziralo jo je uredništvo mladinskih oddaj RTV Ljubljana.

Pred dobrimi štirinajstimi dnevi je osnovne šole jeseni- ške in delno radovljiške ob- čine obiskala članica mladins- kih oddaj »Veseli tobogan« z obvestilom, da naj se javijo pevski zbori, pevci, deklama- torji, šaljevalci, instrumentalisti, harmonikarji za poskusni sprejem ali avdicijo. Tako so pred tednom dni bile avdi- cij v Kranjski gori ob de- setih dopoldne, ob enih na Jesenicah in ob petih popol- dan v Radovljici. Za avdicijo so se prijavili mnogi učenci osnovnih šol, tako da je štiri- članska komisija pod vod- stvom Boruta Lesjaka in Bo- že Novakove imela polne ro- ke dela pri izboru prijavlje- nega sporeda mladih navdu- šenih izvajalcev. Člani komi- sije so namreč imeli precej

stroga načela pri izboru sa- mem; pri pesmih naj ne bo vsakdanja popevka s slabim besedilom, ki ne ustreza mla- dim poslušalcem; pesem naj bo vedra, vesela, mladi pevec pa naj jo še — kolikor toliko — lepo s poslušom zapoje brez spremljave. Enak krite- rij je bil za posamezne dekla- matorje — večina je namreč pripravila resna, težka bese- dila, ki pa niso ustrezala ve- seli oddaji za male poslušal- ce, zelo primerna pa bi bila za mladinsko oddajo. Med prijavljenimi instrumentalisti pa ni bilo tolikšne izbire, kakor tudi ne med mladimi pripovedovalci šal, ker vse šale niso bile izvirne. Med šolskimi pevskimi zbori je komisija takoj izbrala pio- nirske in mladinske pevski

zbor osnovne šole »Prežihov Voranc« z Jesenic, ki sta ime- lala pesmi za samostojen koncert.

Pred javno radijsko oddajo in snemanjem je bila še ge- neralka; mali radijski orke- ster je spremljal mlade solo pevce, pri nekaterih je zado- ščala samo ena vaja, pri dru- gih pa dve, tri... malo živ- čne treme, večinoma pa sa- mozavesten nastop, kot bi bili že vajeni takih javnih nasto- pov pred mikrofonom, pred vidnimi in nevidnimi poslu- šalci, mladimi in starejšimi, predvsem pa mladimi po- srcu.

Znana radijska napovedo- valca Jana Osojnikova in Marjan Kralj sta pozdravila številne poslušalce in že je iz mladih grl pionirskega pevkega zbora »Prežihov Voranc« zadonela pod vod- stvom skladatelja Janka Pri- bošiča pesem »Deček in mu- ren«, za njim pa je mladins- ki pevski zbor iste šole za- pel Apihovo »Bilečanko«. Pe- smico »Smuk, smuk!« je za- pela Mojca Budinek iz Kranjske gore, »Pod Ponca- mi« pa Silva Pretnar iz Moj-

strane, lepo kraj v o Kra- dila i kam?, Peter (re ob talnega sjaka. ljice? Peter : grinc i Hum- srca na »razpra vi rudi »planše v naro- lati, ba mu in ki ga Ljublj nice... Nasr nato v skladbi večše z iz Gor glasber Iz pr prstan« gledališ voletnc nez Vi šole »

S skupščine občine Jesenice

Socialnemu varstvu v občini še več pozornosti

V torek, 23. januarja je bila seja sveta za zdravstvo, socialno varstvo, varstvo družine in varstvo invalidov ter borcev NOV pri Skupščini občine Jesenice. Navzoči so se strinjali s pristopom v članstvo medobčinske konference za rehabilitacijo invalidnih oseb v Ljubljani, kamor naj bi se poleg SOb Jesenice priključila tudi Železarna. S tako obliko sodelovanja in skupnega dela naj bi glede na veliko število invalidskih oseb poenotili postopek, dosegli večjo strokovnost obravnav in celovitosti rehabilitacije, zaposlitve ter varstva. Na seji so razrešili in imenovali nove člane posebnih komisij, razpravljali o nekaterih prošnjah za denarno pomoč, najvažnejša točka dnevnega reda pa je bila razprava o politiki socialnega varstva v občini.

O upravljenosti socialnih podpor sklepa posebna komisija za podeljevanje podpor z upoštevanjem vseh okoliščin. V občini imamo 115 socialnih podprancev vseh starosti: od mladoletnikov do starčkov nad 80 let starosti; 16 je mladih do 19 let starosti, 63 pa je starejših od 60 let. Višina socialnih podpor je od 50 do 200 N din. Poleg teh je 61 odraslih oseb v različnih zavodih, največ v socialno zdravstvenem zavodu »dr. Franceta Bergljaja«, kjer imajo vso oskrbo. Cena oskrbnega dne je različna, od 12 do 16 novih dinarjev, tako da Skupščina občine Jesenice mesečno prispeva 15.884 N din. V različnih zavodih je tudi 58 mladoletnih oskrbovancev, od katerih je 41 duševno zaostalih in 17 vzgojno zane-marjenih. Za te mora občina mesečno odšteti za celotno ali delno oskrbo 22.868 N din.

Posebno področje je rejništvo, ki se je v naši občini začelo uvajati leta 1953, z ukinitvijo dečjih jasi pa se je po letu 1957 začelo močneje razvijati. Rejništvo kot obliki varstva dajejo v zadnjem času velik pomen, saj se je po-

kazalo, da je boljše in cenejše kot pa dajanje otrok v razne zavode. Po podatkih koncem septembra lanskega leta je bilo v naši občini v rejji 40 otrok — 20 deklic in 20 dečkov, največ v starosti od 7 do 14 let — 16, medtem ko je predšolskih 12. Osnovno šolo obiskuje 18 otrok, posebnost šole pet, uk poklica štiri, eden pa je že zaposlen. Vzrokov za oddajo otrok v rejjo je več. To so otroci brez staršev, otroci, katere roditelji odklanjajo že od rojstva, so pa tudi otroci staršev, katerim zaradi osebnostnih motenj ni mogoče zaupati vzgojo in varstvo.

Kar 36 otrok od 40 izhaja iz nepopolne družine in kar 29 otrok v rejji je nezakon-skih.

Otroci ostajajo v rejji od enega leta do 10 let in tudi več, prevladujejo pa rejniška razmerja od 5 do 10 let in nad 10 let. Rejniki nudijo otrokom nego, vzgojo, možnost obiskovanja šole in čustveno navezanost. Zato se tudi otroci v skupini ne želijo vrniti k svojim roditeljem in slabše okolje. Razumljivo, da skrbstveni organi pri Skup-

ščini občine posvečajo vso skrb izbiri rejniških družin. Rejniki morajo imeti poleg urejenih ekonomskih in stanovanjskih zadev tudi določene moralne in osebnostne kvalitete ter vzgojne sposobnosti. Za sprejem otroka v rejjo se večinoma odločajo osebe nad 40 let starosti, največkrat potem, ko njihovi lastni otroci odrastejo.

Višina rejnine je različna. Najvišja je 245 N din, najnižja pa 150 N din. Za 18 otrok se celotna rejnina plačuje iz proračuna občinske skupščine, saj starši iz kakršnega koli razloga ne morejo prispevati svojega deleža. V ostalih primerih daje občina delni prispevek, skupno pa prispeva v te namene 4.200 N din. Na torkovi seji so ob razpravi tudi sklenili, da je potrebno temu vprašanju v bodoče posvetiti še več pozornosti, pri čemer je potrebno doseči boljše sodelovanje vseh ustreznih služb kot patronažne službe, šol in drugih. Dosledneje je treba poskušati doseči, da bodo starši izpolnjevali svoje dolžnosti, potrebno pa je imeti tudi čim pogostejše stike z rejniškimi družinami. Denar je potrebno namenjati zares smotno. Pomembna pa je zahteva, da naj se v vsakem primeru poskuša, da se otrok vrne v lastno družino.

Ob koncu naj zapišemo še njihovo željo: družine, ki bi bile pripravljene sprejeti otroke v rejjo, naj to sporočijo oddelku za družbene službe Skupščine občine Jesenice.

T. L.

Občni zbor Hortikulturnega društva na Jesenicah

Upravni odbor Hortikulturnega društva na Jesenicah sporoča svojemu članstvu, javnosti in vsem, ki so mu naklonjeni, da bo imelo društvo v soboto, dne 3. februarja 1968 ob 18. uri v veliki dvorani Delavskega doma pri Jelenu na Jesenicah svoj redni občni zbor. Na tem občnem zboru bodo člani društva, ki jih je nad 600, zvedeli podrobnosti o delu, uspehih in neuspehih ter o gospodarjenju društva in dali upravnemu odboru oceno.

Člane pozivamo, naj se občnega zbora udeležijo v čim večjem številu. Prisrčno so vabljeni tudi predstavniki javnega življenja in prijatelji društva.

Upravni odbor HD Jesenice

Na dnevnem redu šolstvo

V torek, 30. januarja, je bila seja sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo pri Skupščini občine Jesenice, na kateri so navzoči v edini točki dnevnega reda govorili o stanju osnovnega šolstva v občini. Obširno poročilo je pripravil oddelek za družbene službe Skupščine občine s podatki ob zaključku šolskega leta 1966/67. V njem so podatki in ugotovitve o mreži osnovnih šol v občini, o zasedenosti učnih prostov, obsežni podatki o soc. strukturi učencev (sestava družin, zaposlenost staršev, pogovorni jezik in drugo), o učnih uspehih, kvaliteti in kvantiteti pouka, o drugih dejavnostih osnovnih šol, o stikih s starši

ter končno o materialnem položaju šol. Ob zadnjem poglavju so se v razgovoru držali nekoliko več, predvsem pa so bili vsi navzoči mnenja, da je potrebno imenovati vse delovne organizacije v občini, v katerih še niso podpisali pogodbe za denarne prispevke za investicije v šolstvo. Ponovno pa naj bi pripravili tudi razgovor s predstavniki teh delovnih organizacij.

Na torkovi seji so govorili tudi o posebni resoluciji, katero pripravlja svet za Skupščino občine Jesenice. V njej naj bi bile nakazane predvsem nekatere rešitve problemov in vprašanj osnovnega šolstva v občini.

T. L.

strane, Jelka Košir je zelo lepo opisala svoj domači kraj v svoji pesmici »Pesem o Kranjski gori«, tej je sledila pesem »Kam pa le, kam?«, ki jo je lepo zapel Peter Cuznar iz Kranjske gore ob spremljavi instrumentalnega orkestra Boruta Lesjaka. Slakovo pesem »Grabljice« sta dvoglasno zapela Peter Florjančič in Jože Vogrinc iz Mojstrane.

Humorist Toni je nato do srca nasmejal s svojo šaljivo »razpravo« o železu, železovi rudi, o jeklu, ki ga topijo »planšarji«, o železni srjci v narodnem pregovoru, o solati, bogati na železu, o dimu in sajah ter o železnici, ki ga je pripeljala iz bele Ljubljane na »železne« Jesenice...

Nasmejani poslušalci so se nato v mislih sankali ob skladbi »Na sanah«, ki jo je večše zaigral Slavko Črnkovič iz Gornjih Gorij kot gojenec glasbene šole na Jesenicah.

Iz pravljicne igre »Mogočni prstan«, ki jo je jeseniško gledališče uprizorjalo za no-voletno jelko, sta Kuža (Janez Vister, učenec osnovne šole »Prežihov Voranc«) in

Muca (igralka gledališča Tatjana Košir) zapela duet. Narodno pesem »So ptičice zbrane« je intonirano čisto zapela Simona Vister, učenka osnovne šole »Prežihov Voranc«, Mala Zdenka Oman je ljubko povedala pesmico »Vrabček«, nakar je mladi pevec Milan Baloh iz Radovljice zapel Pirnikovo pesmico »Jesenska«. Mala Darja Zupan iz Ljubnega pri Podnartu je povedala kratko zgodbo »Črep, na tleh je lonček«, pesmico »Polhek« je lepo zapela Alenka Rožič. »Prežihov Voranc« ob spremljavi instrumentalnega orkestra.

Petletnega Klemenca Koširja je napovedovalec Marjan Kralj dvignil kar v naročje, da je lahko pred mikrofonom zastavil dvojce šaljivih ugank o plešastih glavah in čudnem kolesarju ter z njima požel kar cel plaz prešernega smeja. Ob klavirski spremljavi je nato Karin Golobič (učenka šole »Tone Čufar« in glasbene šole Jesenice) zaigrala na piščali skladbo Novotnega »Na planini«.

Lesjakov instrumentalni ansambel je nato zaigral avod v

drugi del oddaje; tekmovalni skupini iz Kranjske gore (Črtomir Kosmač, Marko Lavtižar in Erik Razingar) in iz Radovljice (Slavko Mikolič, Blaž Resman in Jelka Stancar) sta se pomerili v znano »Našem alpskem svetu«; zmagali so Radovljčani; obe skupini pa sta prejeli knjižne nagrade. Precej znanja je pokazal gojenec glasbene šole iz Radovljice, učenec Stanko Praprotnik, ki je na trobento dovršeno zaigral Grečninovo skladbo »Moj konjiček« ob klavirski spremljavi. Po pesmicah o zimi in zimskem veselju je mala pevka Metka Teržan »Prežihov Voranc« pogumno zapela narodno »Prišla bo pomlad« ob spremljavi kitare; učenec iste šole Matjaž Stare pa nas je z deklamacijo pesmi »Snežec« sprt vrnil v zimski čas. Sedaj se je k prejšnjim instrumentom — piščal, trobenta — pridružila še flauta, na katero je Marij Avguštin iz Radovljice zaigral skladbo »Zazibalka« ob klavirski spremljavi prof. Hanj Vrečkove. Danica Kenda »Prežihov Voranc« je ljubko deklamirala Borovo pesmico

»Medved«, nakar je šest učencev šole »Anton Tomaž Linhart« iz Radovljice zapelo narodno šaljivko »Jager pa jaga«. V zvezi s temi »lovci« je Janko Pintar iz Kranjske gore pripovedoval dve lovski šali — v domačem narečju in prav zaradi tega vzbudil ogromno prisrčnega smeja.

Za njim je nastopil Lojzek Jakelj iz Kranjske gore, ki je lepo in pogumno zapel priljubljeno Kekčevo pesem iz prvega filma »Kekce«, iz drugega Kekčevega filma pa je zapela učenka Marta Debevec, prav tako iz Kranjske gore; iz drugega filma je nato lepo zapela Mojčino pesem učenka Elizabeta Sajovic »Prežihov Voranc«. Za konec jeseniške javne oddaje je z lepim glasom zapela Bernardka Spendov, učenka iz Zirovnice, Larino pesem, z magnetofonskega traku pa so reproducirali še pesem »Miško išče lesteve«, ki so jo izbrali iz prejšnje javne oddaje »Veseli tobogan« v Celju.

Lesjakov ansambel je zaigral še koračnico, ki je s pozdravom obeh radijskih napo-

vedovalcev izzvenela v vesel konec. Številni mladi in stari poslušalci, ki so gledališko dvorano pri odprtih vratih razširili še na hodnika, so nadvse zadovoljni še zaploskali za konec javne otroške oddaje »Veseli tobogan«, posnetek pa je RTV Ljubljana reproducirala že v nedeljo, dne 28. januarja ob osmih zjutraj, le da je zaradi strogo odmerjenega časa — eno uro — bil nekoliko skrajšan spored.

Zadovoljni pa so bili prav tako tudi člani mladinske oddaje »Veseli tobogan«, saj so pri avdiciji imeli tolikšne možnosti izbiranja sporeda, da bi skoraj vsaka šola lahko izvedla samostojen spored, kot je izjavila podpisaneu urednica RTV Boža Novak iz Ljubljane.

S svojim kakovostnim izvajanjem bogatega in pestrega sporeda pa so sodelujoči učenci osnovnih šol ter glasbenih šol Jesenice in Radovljice potrdili, da je kulturno življenje zelo živo med pionirji v tem prelepem delu Gorenjske.

Jože Tomažič

Za veliko nagrado Avstrije

Kot so bili bralci že obveščeni, je 25. 1. 1968 odpotova v Innsbruck — Avstrija 9-članska ekipa sankalcev, da se je na umetni sankalški progi v letovišču IGLS pomerila z olimpijskimi moštvi desetih držav za VELIKO NAGRA DO AVSTRIJE v okviru mednarodnega sankalškega tedna 1968.

Zaradi snežnih padavin, ki so okrnile tudi trening, so bile vse discipline izvedene šele v nedeljo 28. 1.

Nedeljsko jutro je bilo sončno in proti startu se je podalo 70 tekmovalcev in tekmovalk iz 11 držav: Avstrije, Japonske, Jugoslavije, Kanade, Lichtensteina, Norveške, Poljske, Švedske, Španije, Vel. Britanije in ZDA. Skupno je bilo 13 tekmovalk in 57 tekmovalcev. Proga je uspelo izvajalcu tega tekmovanja — Tirolski sankalški zvezi in Športnemu društvu IGLS kljub 60 cm novega snega odlično pripraviti. Tekmovanje se je odvijalo na umetni olimpijski sankalški progi IGLS Innsbruck, ki je speljana ob vznožju Patscherkofla s startom na višini 1.133 m in ciljem na višini 1.020 m. Proga je dolga 1.064 m s povprečnim padcem 10,7 % ter ima 18 umetno izdelanih zavojev.

Prvi so se spustili po progi moški. Ze v naprej se je vedelo, da se bo vodila borba med poljskim in avstrijskim moštvom ter da se bo le nekaterim predstavnikom Norveške in ZDA zaradi odsotnosti reprezentanc obeh Nemčij z veliko sreče uspelo prebiti med prvo desetorico. Predvidevanja so se uresničila. Naši tekmovalci so se že na treningu sprijaznili z dejstvom, da v taki konkurenci kljub intenzivni pripravi doma, toda brez ustrezne proge in ustreznih sank, kakor tudi

zastarele tehnike vožnje ne morejo računati na boljšo uvrstitev.

Po prvem teku so bili naši tekmovalci razporejeni v sredini druge polovice, saj je pripadalo Janezu Zupanu iz Begunj šele 35. mesto.

Tudi po drugem teku so ostali med prvo desetorico isti tekmovalci, spremenil se je samo vrstni red. Z odlično vožnjo je Poljak Wojnar Jerzy v skupni uvrstitvi osvojil prvo mesto s časom 1,53,64 min. Naši tekmovalci so si z drugim tekom precej popravili skupno uvrstitev. Tako je Franc Rozman iz Bohinja s časom 2,08,42 min. zasedel 33. mesto, ostali tekmovalci pa so zasedli sledeča mesta: 38. Maks Klinar — Jesenice (2,12,42), 39. Janez Zupan — Begunje (2,12,76), 43. Julij Ulčar — Jesenice (2,15,55), 45. Janez Hrovat — Jesenice (2,17,64), 49. Jaka Rozman — Bohinj (2,18,17), 53. Medja Janez — Bohinj (2,24,34 — padec), 54. Ciril Rozman — Bohinj (2,24,94 — padec), 56. Viki Mencinger — Bohinj (2,31,98 — padec). Za prvim našim tekmovalcem so ostali vsi tekmovalci Japonske, Lichtensteina in Španije, ki so imeli mnogo boljše priprave kot naši tekmovalci.

Med ženskami je zmagala

Poljakinja Damse Jadviga, ki je na nekoliko krajši progi dosegla prav tako v dveh tehkih skupni čas 1,52,81 min. pred Avstrijko Thurner Helene s časom 1,53,16 min.

Po tekmovanju enosedov je na prav tako skrajšani progi nastopilo še 12 dvoosedov, med njimi tudi naša dvojica Julij Ulčar — Maks Klinar, ki sta zasedla 10. mesto s časom 2,07,80 min. Zmagala je avstrijska dvojica Schmid — Walch s časom 1,47,64 min.

Tekmovanje je bilo dobro organizirano in je izzvenelo v smislu pozdravnega nagovora predsednika mednarodne sankalške zveze dir. Bert Isatitscha, ki je med drugim dejal:

»Moja dobrodošlica velja zato vsem sankalcem-športnikom, ki se s svojimi predstavniki udeležujejo tega tekmovanja, da bi se v miroljubnem športnem tekmovanju borili za predolimpijska odličja zmagovalcev. Zato pošiljam moje pozdrave tudi vsem sankalcem-športnikom mednarodne sankalške zveze (FIL), ki so vsa ta leta v skladu z našimi cilji vadili ta učinkoviti in množični šport, da bi se kvalificirali za udeležbo na X. olimpijskih zimskih igrah v Grenoble.«

J. J.

Sankalške tekme martuljskih planincev

Delovno planinsko društvo Martuljek je organiziralo in izvedlo v nedeljo, 28. januarja za svoje članstvo tradicionalne sankalške tekme. Proga za moške in ženske člane ter mladince je potekala izpod Blekove planine v Karavanah v dolžini čez 4 km, za pionirje pa je bila precej krajša. Cilj je bil ob Hlebanjevi domačiji v Srednjem vrhu. Vseh tekmovalcev v konkurenci je bilo 40, predvsem mladine, izven konkurence (nečlani) pa 6. Lepo sončno vreme je privabilo precej domačih in tujih gledalcev.

Najboljši čas 7,45 minut je dosegel mladinec Janez Mertelj, med mladinkami pa Darinka Blenkuš s časom 8,31. Pri mlajših članih je osvojil prvo mesto Anton Tarman s

časom 8,32 pri starejših članih je bil prvi Andrej Hlebanja s časom 8,29. Proga je bila zelo zanimiva in zahtevna, saj so morali tekmovalci v Srednjem vrhu preteči 300 metrov ravnega terena. Tekmovanja so se udeležili tudi člani in pripravniki alpinističnega odseka.

Zmagovalci vseh kategorij

in pionirji so prejeli majhne nagrade, diplome pa so izročili organizatorji v četrtek, 1. februarja ob 19. uri v dvorani hotela »Franc Rozman« pred predavanjem znanega alpinista — železarja Pavleta Dimitrova, ki je predaval o vzponu v Pamiiru na Pik Lenina.

Janez Krušič

Mladinsko državno prvenstvo v hokeju

V Ljubljani v hali Tivoli se je končalo državno prvenstvo v hokeju na ledu. Borba za prvo mesto se je v glavnem odvijala le med domačo Olimpijo in moštvom Jesenic. Naše moštvo je začelo dobro, saj so v prvi tekmi gladko premagali Crveno zvezdo z 11:0. V drugem odločilnem

srečanju pa so popolnoma odpovedali in dovolili igralcem Olimpije, da dosežejo visok rezultat. V zadnjem srečanju proti zagrebškemu Medveščaku so naši igralci ponovno zaigrali dobro in zmagali z 8:2 ter tako osvojili drugo mesto.

REZULTATI:
Jesenice : Crvena zvezda 11:0 (6:0, 3:0, 2:0). Gole za Jesenice so dosegli: Poljanšek in F. Zbontar po pet in

potem s strokovnim delom in vsestransko pomočjo vzgoje v dobre športnike, naslednike svojih idealov, ki so imeli Mojstrane ponesli v svet.

Rezultati:

1. Azi Ozebek 126 točk, 2. Marjan Kunšič 125, 3. Mirko Hlebanja 125, 4. Marjan Mauko 124, 5. Cvetko Vodopivec 119, 6. Igo Zupan 112, 7. Janez Rekar, 101, 8. Miro Lakota 100 itd.

Omenim naj še, da sta udeležena pionirske smučarske šole Kunšič in Mauko na slovenskem republiškem prvenstvu v Planici, preteklo nedeljo, dosegla lep uspeh, saj sta se v kategoriji mlajših mladincev uvrstila na 7. oz. 10. mesto.

M. Krznarič

Lep uspeh olimpijcev

V nedeljo zvečer so se vrnili z zadnje tekme pred olimpiado v Grenoble naši tekači — olimpijci: Alojz Kerštajn, Janez Mlinar, Mirko Bavče, z njimi pa je bil tudi Branko Kajžar iz Rateč. V konkurenci 63 tekačev so dosegli izreden uspeh, saj se je Mlinar uvrstil na odlično 3. mesto, Kerštajn na 5., Bavče na 6. in Kajžar na 48. Omeniti velja, da je Kajžar tekkel prehlajen, sicer bi se uvrstil bolje. Jugoslavija je v postavi Mlinar in Kerštajn, ki sta oba člana delovnega kolektiva Železarne, osvojila tudi prehodni pokal. Zgodilo se je prvič, da je neka tuja ekipa osvojila na tekmovanju v Forui di Sopra — Italija prehodni pokal.

REZULTATI: 1. Bruno Bonaldi, It., 54,19,2, 3. Janez Mlinar, 54,59, 5. Alojz Kerštajn, 55,12,1, 6. Mirko Bavče, 55,12,8 (vsi Jugoslavija).

EKIPNO: 1. Jugoslavija v postavi Mlinar in Kerštajn, s časom 1,50,11,1. -ic

Kegljači za prehodni pokal valjarn

V ponedeljek so se pomerile ekipe valjarne 2400, Javornika II, valjarne žice in strugarne valjev že šestič za prehodni pokal valjarn v kegljanju na asfaltu. Tekmovanje je bilo izvedeno po pravilniku železarne Jesenice 3x3 lučaje na vsaki stezi na čiščenje. Vsaka ekipa je štela šest tekmovalcev. Zmagala je ekipa valjarne 2400 s 452 podrtimi keglji. Druga je bila ekipa Javornika II s 453 keglji, tretja strugarne valjev s 416 in četrta valjarne žice s 379 podrtimi keglji. Najboljši posameznik je bil Franc LEGAT st. iz valjarne žice z 91 podrtimi keglji.

Žal je bilo tekmovanje nekoliko okrnjeno, ker smo imeli na voljo samo tri steze, tako da je vsak tekmovalec vrgel le 27 lučajev namesto 36, kar se poma tudi pri ekipnem številu podrtih kegljev

Evaško Šuvak

Sodelavci iz valjarne 2400 za prvenstvo obrata v sankanju

V nedeljo, dne 28. 1. t. l. je sindikalni odbor valjarne 2400 organiziral v Javorniškem rovtu sankalške tekme delovne enote. Tekmovanje smo izvedli v dveh starostnih skupinah in to do 40 let in nad 40 let starosti. Ker se je tekmovalo v vsaki starostni skupini za prehodni pokal, so bile borbe za prvo mesto v vsaki skupini zelo ostre. V starostni skupini do 40 let je zmagal Rudi NOČ, drugi je bil Rašo RAINHARD in

tretji Franc JUSTIN.

V drugi skupini nad 40 let je zmagal Martin ŽVAB in si s to zmago priboril prehodni pokal v trajno last, ker ga je letos osvojil že tretjič zapovrstjo. Drugi je bil Janko SMOLEJ in tretji Avgust HRIBERNIK. V prvi skupini je nastopilo 15, v drugi pa šest sodelavcev. Po razglasitvi rezultatov so prvi trije iz vsake skupine prejeli praktična darila.

Branko Šuvak

Želimo, da bi bila tudi prihodnja hokejska sezona taka gneča pred blagajnam!

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

3. in 4. februarja ameriški barvni CS film SAN FERNANDO, ob 17. in 19. uri

5. februarja angleški barvni film TOM JONES, ob 17. in 19. uri

6. in 7. februarja ameriški barvni film MARNI, ob 17. in 19. uri

8. februarja ameriški film BUMERANG, ob 17. in 19. uri

9. februarja jugoslovanski film SREČNI UMREJO DVA KRAT, ob 17. in 19. uri

10. februarja ameriški barvni CS film UPOR APACEV, ob 17. in 19. uri

Kino PLAVŽ

3. in 4. februarja ameriški barvni film MARNI, ob 18. in 20. uri

5. in 6. februarja ameriški barvni CS film SAN FERNANDO, ob 18. in 20. uri

7. februarja ameriški film BUMERANG, ob 18. in 20. uri

8. in 9. februarja grški film STRAH, ob 18. in 20. uri

10. februarja italijanski barvni CS film ROMUL IN REM, ob 18. in 20. uri

Kino DOVJE

3. februarja angleški film PARTIJA JE KONČANA

4. februarja francoski barvni CS film TOPLI PLEN

8. februarja ameriški barvni CS film SAN FERNANDO

10. februarja grški film STRAH

Kino KRANJSKA GORA

3. februarja francoski barvni CS film CHERBOURSKI DEŽNIKI

4. februarja grški film STRAH

8. februarja ameriški barvni film MARNI

9. in 10. februarja ameriški barvni CS film SAN FERNANDO

Kino ZIROVNICA

4. februarja francoski barvni CS film CHERBOURSKI DEŽNIKI

ZAHVALA

Ob nenadni in težki izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

FRANCA SMOLEJA
po domače — ČOPA

se vsem, ki so nam v dneh težke izgube stali ob strani in pomagali, najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam v dneh žalosti izrekli sožalje ter počastili pokojnikov spomin. Iskrena hvala zdravniku dr. Menoingerju za zdravljenje ter darovalcem vencev in cvetja.

Našo zahvalo dolgujemo sosedom Malejevim in Branceljnovim za pomoč in trud v dneh težke izgube. Iskrena hvala domači gasilski četi za častno spremstvo na zadnji poti, ter vsem sosednjim gasilskim društvom, ki so mu izkazala zadnje časti.

Zahvaljujemo se voznikom osebnih avtomobilov ter vsem, ki so dragega pokojnika spremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti v prerači grob. Iskrena hvala pevskemu zboru društva upokojencev ter govornikom Tomažu Noču in Valentinu Kežarju za poslovljene besede ob odprtem grobu.

Zalujoča žena, sin Franci, hčerke Anica ter Marica in Milka z družinami.

Jesenice - moštveni prvak SRS

Dne 27. in 28. januarja t. l. je bila odigrana v Ljubljani I. slovenska šahovska liga. V tej ligi so nastopila štiri najboljša slovenska moštva, razen Maribora, ki je že v I. zvezni ligi in do sedaj najboljšega slovenskega kluba Novinar iz Ljubljane, ki se prvenstva zaradi pomanjkanja igralcev ni udeležil. Nastopili so: ŠD Domžale, ŠD Ljubljana, ŠD Celje in ŠD Je-

gotoviti društvu naslov prvaka Slovenije.

REZULTATI:

I. kolo: Jesenice — Celje 6:4, Domžale — Ljubljana 5:5.

II. kolo: Ljubljana — Celje 6,5:3,5, Domžale — Jesenice 5:5.

III. kolo: Domžale — Celje 5:5, Jesenice — Ljubljana 5,5:4,5.

KONČNI VRSTNI RED: 1. ŠD Jesenice 16,5, 2. ŠD Ljubljana 16, 3. ŠD Domžale 15 in 4. ŠD Celje 12,5 točk.

Z osvojitvijo moštvenega prvaka Slovenije si je naše društvo priborilo vstop v II. zvezno šahovsko ligo, v kateri imajo pravico nastopa prvaki Hrvatske, Bosne in Hercegovine, Vojvodine in Slovenije.

Maloobmejni promet v upadanju

Na petih mejnih prehodih na Gorenjskem (Rateče, Koroško sedlo, Ljubelj, Jezersko in železniška postaja Jesenice) je lani prestopilo malo ob meji v obe smeri čez sedem milijonov potnikov. Ta podatek nam pove, da je bilo lani 800.000 potnikov več kot leta 1966.

Pri tem je zanimiva ugotovitev, da upada število potnikov v maloobmejnem prometu. Če računamo domače in tuje turiste v obe smeri na vseh petih prehodih, potem nam podatki povedo, da je bilo lani 117.530 potnikov v maloobmejnem prometu manj kot predlanskim.

Vzrok temu je znan. Vse več ljudi potuje z rednimi potnimi dovoljenji in mnogi maloobmejni dovoljenji sploh ne obnavljajo več, ker grede lahko s potnim listom neomejenokrat prek meje. Morda jih bo nova cena potnih listov in viz ponovno napotila k stari izkaznici, posebno za obiske na krajših relacijah (Koroška-Trbiž).

J. V.

ZAHVALA

Ob moji težki poškodbi na delovnem mestu v martinari se najlepše zahvaljujem za hitro pomoč dr. Aleksandru Rjazancevu, sodelavcu Vojku Djuriću in Mehmedu Stinjaninu, tov. Borisu Hmeljaku z rešilne postaje in gasilcem Francu Fabjanu, Ignacu Prezeljnu, Milanu Hvala in Antetu Kuveku. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Ejub Sarhatlić

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije Železarnice se najlepše zahvaljujem za denarno podporo, ki je bila meni in moji družini v veliko pomoč.

Milan Beretin

ZAHVALA

Kolektivu jeklolivarne se iskreno zahvaljujem za dragoceno darilo, ki sem ga prejel ob moji upokojitvi. Svojim sodelavcem želim veliko delovnih uspehov!

Jaka Slevce

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektrodne oddelka se zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Marija Kодиč

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža in očeta

FRANCA SALBERGERJA

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, poklonili vence in cvetje in sosedom za izkazano pomoč.

Iskrena hvala pevcem, kolektivu konstrukcijske edlavnice in tovarišu Gabru za poslovljene besede.

Zalujoča žena Marija, sin France, hčerki Marija in Helena z družinami.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše dobre mame

MARIJE STAJDOHAR

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivom UOS železarnice Jesenice, Delikatese Jesenice in ITAS Kočevje za vso pozornost in darovane vence ter cvetje. Zahvaljujemo se dobrim sosedom za njihovo pomoč, vsem sorodnikom in znancem za izraženo sožalje in vsem prijateljem, ki so drago namo spremili na njegovi zadnji poti. Hvaležni smo pevcem DU z Javornika za žalostinke in vsem lastnikom osebnih vozil za dragoceno uslugo.

Zalujoči: sinova in hčerke z družinami

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage sestre in tete

JULKE STRŽINAR

se iskreno zahvaljujemo vsemu stremu osebju doma zavarovancev dr. Franceta Berglja za skrb in nego v času njene dolgotrajne bolezni. Prav tako se zahvaljujemo sosedom za vence, pevcem za žalostinke ter voznikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo. Iskrena hvala vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti in z nami sočustvovali.

Zalujoči sestre Metka in Fani, brat Franci z družinami in ostalo sorodstvo.

Gledališče

NEDELJA, 4. 2., ob 19. uri: W. Shakespeare HAMLET — tragedija v petih dejanjih — IZVEN

ČETRTEK, 8. 2., ob 19.30: C. Golar VDOVA ROŠLINKA — veseloigra s petjem in glasbo — Premiera — ZA ABONMA ČETRTEK in IZVEN

PETEK, 9. 2., ob 19.30: C. Golar VDOVA ROŠLINKA — Za abonma PETEK in IZVEN SOBOTA, 10. 2., ob 19.30: C. Golar VDOVA ROŠLINKA — IZVEN

NEDELJA, 11. 2., ob 15. uri: C. Golar VDOVA ROŠLINKA Popoldanska predstava — IZVEN. Ob 19.30: C. Golar VDOVA ROŠLINKA — Za abonma NEDELJA in IZVEN

Čenjene obiskovalce gledališča, kakor tudi vse gledališke abonente opozarjamo na novo premiero veseloigre VDOVA ROŠLINKA. Zaradi nadaljnega sporeda gledališča bodo tudi predstave VDOVE ROŠLINKE strnjene, zato opozarjamo vse ljubitelje gledališča, da naj ne odlašajo in si veseloigro ogledajo čimprej. Vstopnice si zagotovite z rezerviranjem na telefon 82-200.

FOTOAMATERJI!

V sredo, 7. februarja 1968, bomo ob 17. uri imeli naš občni zbor v klubi sobi v Kazini. Odbor fotokluba ANDREJ PREŠEREN Jesenice vabi vse svoje člane ter ostale fotoamaterje in ljubitelje lepe fotografije, da se občnega zbora udeležijo v čim večjem številu.

Po končanem občnem zboru bomo predvajali barvne diapozitive.

Odbor fotokluba
ANDREJ PREŠEREN JESENICE

ŠAH

senice. Vsako moštvo je nastopilo s šestimi člani, dvema članicama in dvema mladincema.

Po izjavah strokovnjakov in jakosti igralcev je bilo naše društvo velik favorit in nihče ni pomišljal, da bi mogel biti kdo drug prvak Slovenije. Vendar bi se kmalu vse napovedi porušile, saj nam je zelo slabo kazalo v zadnjem odločilnem dvoboju z ŠD Ljubljano, ki je bila okrepjena z dvema članoma Novinarja. Kljub temu, da smo po peti dokončani partiji že vodili z visokim rezultatom 4,5:0,5 in nam bi za zmago zadostovala iz preostalih petih partij samo ena točka, bi se kmalu zgodilo najhuje. Po devetih partijah je bil rezultat še vedno 5:4 za nas, vendar smo za naslov prvaka Slovenije potrebovali samo še pol točke. V najbolj dramatični igri je naši igralci Pongracovi v precej slabšem, skoraj izgubljenem položaju, uspelo remizirati in tako za-

Včetrtek zvečer premiera...

(nadalj. z 8. strani)

skušalo uprizoriti tudi naše gledališče.

V naslovni vlogi vesele vdove Marijane, ki se vname za hčerkinega fanta, bo nastopila Marjana ČEBULJEVA, njeno hčerko Manco igra Darinka KOROŠČEVA, Rožmanov Janez, ki se ženi pri hčerki in materi, je Ivan BERLOT, romarja in ženitnega mešetarja pa igra Frenk HIRŠENFELDER. V ostalih vlogah bodo nastopili še Tilka ČIMŽARJEVA, Franci POGAČNIK in Drago VRHOVNIK. Pri predstavi sodeluje tudi Jaka JERAŠA, ki poje slovenske narodne pesmi in harmonikar Franc VONČINA, ki ne bo urezal samo marsikakšno okroglo, temveč bo zaigral tudi venček svojih lastnih poskočnih skladb. Režijsko in scensko je VDOVO ROŠLINKO pripravil Bojan ČEBULJ.

Zaradi nadaljnega programa v gledališču bodo tudi predstave VDOVE ROŠLINKE čimbolj strnjene, zato opozarjamo vse ljubitelje gledališča, da si jo ogledajo čimprej.

-nj

in
oje v
dnike
imē
t.

čk, 2.
Mirko
Mau-
pivec
7. Ja-
o La-

ude-
arske
o na
pr-
steklo
uspeh,
mlaj-
na 7.

arič

1

se vr-
pred
aši te-
Ker-
Mirko
tudi
eč. V
so do-
se je
mo 3.
Bavče
Ome-
tekel
vrstil
posta-
ki sta
olekti-
tudi
se je
ekipa
v Fo-
pre-

o Bo-
z Mli-
štajn,
55,12,8

nija v
ajn, s
-ic

0 (0:5,
naše
ansek.
8 : 2
Jesen-
in F.
gin in

29:5 6
20:12 4
11:17 2
0 : 26 0

gneča

»Pomenek« na zaledenem blejskem jezeru

Gasilci z Dovjega na sanjah

Prostovoljno gasilsko društvo Dovje je priredilo v nedeljo 28. januarja t. l. sankarsko tekmovanje z navadnimi in samotežnimi sanmi. Tekmovalna proga je bila odlično pripravljena z umetno pri-

rejenimi zavoji. Na 2500 m dolgi progi je nastopilo 52 tekmovalcev v štirih skupinah, to je člani, mladinke, mladinci in pionirji. Pionirke pa so tekmovali na nekoliko krajši progi.

V skupini pionirjev je zmagal Marjan Jamar, ki je dosegel tudi najboljši čas dneva s časom 4:15,5.

Tekmovanje je v lepem vremenu privabilo k progi okoli 400 gledalcev, ki so bodrili tekmovalce. Člani prostovoljnega gasilskega društva Dovje so pokazali za to tekmovanje izredno zanimanje in dokazali, da so sposobni organizatorji.

REZULTATI:

Samotežne sani (8): 1. Tina Jakelj — Anton Skumavec 5:10,0.

Enosedci — člani (9): 1. Zivko Lakota 4:38,5, 2. Franci Legat 4:39,0, 3. Franci Mertelj 4:40,5.

Mladinke (4): 1. Duša Boštjančič 4:45,5, 2. Romana Pintar 5:13,5, 3. Cilka Ancelj 5:55,0.

Mladinci (10): 1. Zvonko Jerab 4:24,5, 2.—3. Branko Zanski — Anton Zanski 4:41,5.

Pionirji (15): 1. Marjan Jamar 4:15,5, 2. Miha Peternel 4:31,5, 3. Ivko Lendera 4:43,5.

Pionirke (5): 1. Nada Bremec 2:35,0, 2. Zinka Smolej 2:45,0, 3. Cvetka Pold 2:49,0. G. J.

Deseti jubilejni kurirski smuk

KO ZZB NOV na Javorniku bo v nedeljo, 11. februarja na Pristavi v Javorniškem rovtu priredil 10. tradicionalni kurirski smuk.

Tekmovali bodo člani ZB, člani splošno, članice splošno, mladinci, mladinke, pionirji in pionirke.

Trije najboljši tekmovalci v vsaki skupini bodo prejeli praktična in častna darila, tekmovanje pa velja tudi za prehodni pokal. Kurirski smuk se bo začel ob 11. uri dopoldan, popoldan pa bodo objavili rezultate. Prijave sprejemajo 11. februarja do 8.30 dopoldan v domu na Pristavi.

Kurirski smuk je v spomin na padle tovariše, ki so pred 23. leti padli v nemško zasedo. Razen politkomisarja so izgubili življenje komandant Štefan Demšar ter kurirji Valentin Klinar, Pepi Žvab, Ivan Sršen — Suhi in Franc Mežek.

Kegljači nadoknadili zamujeno

Kegljači na ledu so v nedeljo na Bledu zaključili tekmovanje v I. republiški ligi. Malokdo je pričakoval, da bo ekipa Jesenic (Zbontar) izpustila iz rok precejšnjo vodstvo petih točk pred drugo plasirano ekipo Kranjske gore (Markelj) in si v zadnjem tekmovanju na Bledu zapravlila prvo mesto. Enako slabo je kegljala tudi ekipa Kranjske gore (Markelj), tako da se do zadnjih metov ni vedelo, kdo bo letošnji republiški prvak. Ekipa Jesenic (Drinovec) je po slabem začetku v prvem kolu v ne-

deljo na Bledu izkoristila slab dan vodečih ekip in si je po zaslugi izrednega finiša zagotovila najvišji republiški naslov in nadoknadila manjkajoče število točk.

REZULTATI III. KOLA: 1. Jesenice (Hudrič) 22 točk, 2. Balinarski klub (Rožman) 22,

3. Jesenice (Drinovec) 20, 4. Bled (Potočnik) 17 točk.

KONČNI REZULTATI: 1. Jesenice (Drinovec) 55 točk, 2. Jesenice (Zbontar) 53, 3. Kranjska gora (Markelj) 51, 4.-6. Bled (Kokalj), Jesenice (Hudrič), Kranjska gora (Petrarš) 50 točk. nik

Partizanski humor

MUSSOLINIJEV
»JUNAK«

Trinajstletni kurir Franček se je vračal domov. Začelo se je mračiti. Vedel je, da mater skrbi, če se mu ni kaj pripetilo. Zato je hitro stopal.

Nenadoma je čisto blizu zaslišal italijanske besede. Smuknil je v robidje, napejal oči in ušesa. Vojak je

nekoga prosil: »Partidžano, pusti me, lepo te prosim, pusti me!«

Franček je še bolj napejal oči, toda nikjer nobenega partizana. Samo vojak se mofa po robidovju. Naenkrat se je Mussolinijev junak izvil iz objema bodičastih vej in rekel: »Porco... če bi bili sedaj tukaj partidžani, ne bi bil več živ!«

Prvenstvo SRS v skokih za mladince

Janko Pagon slovenski prvak

V nedeljo je bilo v Planici republiško prvenstvo v smučarskih skokih za mlajše in starejše mladince. Nastopilo je 60 tekmovalcev iz 15 slovenskih društev. Starejši mladinci so tekmovali na 65 m skakalnici, mlajši pa na 40 m skakalnici. Pri starejših mladincih je bil najbolj uspešen domačin Janko Pagon, ki tekmuje za SD Jesenice. Vse prisotne je navdušil zaradi dolgih in lepih skokov in tako v hudi konkurenci zaslužen o osvojil najvišji naslov. Poleg teh tekmovalcev so imeli na 65 m skakalnici tudi

pregledne tekme mladinci od 18. do 20. leta. Po dosedanjih doseženih rezultatih je bila določena tudi državna mladinska reprezentanca, ki bo sodelovala na evropskem prvenstvu v Franciji.

REZULTATI — starejši mladinci: 1. Pagon (Jes.) 179,2 (56 in 56,5), 2. Kobal (Trg.) 174,3 (54, 55,5), 3.-4. Demšar (Jes.) 171,9 (54,5, 54,5) in Železnik (Kisovec) 171,9 (54,5 in 54,5).

Mlajši mladinci: 1. Kobal (Trg.) 203,3 (36,5 in 36,5), 2. Loštrec (Log.) 188,6 (37 in 35,5), 6. Cuznar (Jes.) 171,6.

HOKEJSKA KUHINJA

RECEPT: Nekaj deset kilogramov lesov pomešaj s površnostjo in birokratizmom, dodaj nekaj športne morale ter začini z milijoni in besedno igro ter kuhaj dokler se reprezentanca ne vrne iz Grenobla

Dopisujte v
Železarja!